

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 Első sorban heti sor egyszer 20 fill.
 Második sorban heti sor 16 fill.

Értékelt heti sor 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 354.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Péntek, december 22.

Mal számunk főbb közleményei:

- A viharelnök.
- A megvádolt kincstári főszállító.
- Az Aradi Közlöny Naptára.
- Kettős gyilkosság Aradon.
- Orvosi konzilium a királynát.
- Szent Imre-kollégium Aradon.
- Az agyonütött ügyész.
- Hetven borbélysegéd sztrájkja.
- Tarkaságok.

Gájiak szervezkedése városi földek megvételére.

Arad, december 21.

A föld mellett ott a földéhség. Arad külvárosaiban, a szántókkal, dűlőkkel határos Gájban és Ségában szintén könnyen akad gyökere ennek a vágnak, vagy talán inkább: betegségnek. Az aradgáji földéhség fölfelevenül a városi főszámvevő előterjesztésére, a melylyel azt ajánlotta „megfontolandónak”, hogy a város a maga szántóföldjeit adja el. Nosza, szervezkednek, és a mint halljuk, néhány nap múlva küldöttséggel állanak a polgármester elé: „helyes, adja el a város a földjeit, itt vagyunk mindjárt vevőkül — mi.”

A főszámvevőnek ezta „megfontolásra ajánlott” gondolatát, kevéssel annak születése után, már ismertettük. A város — így bontakozik ki ez a gondolat — 5118 kis holdnyi birtokot ad ki bérbe, a miből 173,267 korona 56 fillér jövedelme van. Ezzel szemben a város törzsvagyonának van 5,725,552 kor. adóssága, amelyre ka-

matban és közadóban évi 244,829 korona 03 fillért kell kiadni. Tehát „évente 71,561 korona 47 fillért fizet rá a város az ő nagybirtokosi mivoltára.” Holott, ha ezeket a földeket kis parcellákban eladnák, a város évente 83,321 koronát takaríthat meg, s ennyinek arányában csökkenne a pótdó. Usábitó ez a kép, de csak egy pillanatig. Mert elvégre az még nem baj, ha a városnak adósságai vannak; csak az adósságok hasznos befektetésekre legyenek fordítva. S azért, hogy a városnak ne legyenek adósságai, eladni a város tartaléktökéjét, igazán könnyelműség lennie.

Igaz, hogy a főszámvevő az eladásra szánt földekből előre kiveszi „a közcélokra szánt, nevezetesen állattenyésztési, gyáripari, vízszabályozási és haltenyésztési célokra szükséges földeket.” De a főszámvevő maga se tudja a fejlődés menetét és fokozatait biztosan megállapítani s nem tudhatja, hogy melyik szántó mikor válhatik szükségessé a közcélokra, lakásépítés, gyáripari, vagy egyéb célokra. Például a Pécskai-utat, amely eddig gyártelepek helyéül volt kiszemelve, nemsokára a lakóházak igényei annyira lefoglalják, hogy nemsokára ott ajándékozni való gyártelek nem lesz. A mai legelőkből gyári területek lesznek s azok helyett másutt kell legelőket keresni. Csak az utolsó években lettek városrészek az olyan szántók helyei, amelyekről csak tíz év előtt se lehetett elképzelni, hogy valaha házak, utcák helyéül fognak szolgál-

ni. Tudhatjuk mi, melyik szántóföld kerül a közeli, vagy a távolabbi időben hasonló sorsra?

Az eladásra ingerlő számadatokat ki kellett volna bővíteni még egy párral. Mennyit kellett kiadni a városnak oly területek megvételére, amelyek a város fejlődéséhez, vagy speciális céljaihoz szükségesek voltak. Hogy csak néhányat említsek: a Mítelman-gyártelep telke, a tűzérkaszárnya helyéhez szükséges szőlők, — satöbbi. Ha tehát a városnak szüksége van és lehet arra, hogy területeket vegyen, akkor meggondolatlanságot követne el, ha a magáéból eladna. Nem szólunk arról, hogy gyakori tapasztalat szerint a város többnyire a legdögöbben szokott venni s a legolcsóbban eladni; de az eladástól már annak a szatirának kikerülése végett is tartózkodni kell, hogy a város ne vegye rövid időn belül kétszeres, vagy ötszörös áron vissza, amit ma eladna.

Különösen ma, amikor az ingatlanok áremelkedése egyre tart, s aligha érte el felső fokát, végzetes hiba lenne azokat eladni. A főszámvevő ma megállapítja, hogy az „eladható” földek minimális forgalmi értéke 4,765,900 k; tehát olyan összeg, a miből a törzsvagyon adóssága kifutná. De mi lett volna, ha tíz év előtt a főszámvevő elődjének jutott volna eszébe ez a gondolat, a mikor az öt-ezer holdért két milliót is alig lehetett volna kapni, s ha ezt a gondolatot megfogadták volna. A helyzet

Tóth Antal malaca.

Írta: Sz. Szigethy Vilmos.

Szó ami szó, a bizó szép jószág volt már akkor is, mikor még malacnak hívták és a tanyára került. Az öreg tekintetes ur újévi pelenyének szánta és készítette is már hozzávalónak a pince legvénebb borát, mikor a tekintetes asszony igen erősen csóválgatta a fejét.

— Nem tetszik nekem sehogy sem ezen állat. Nyilván beteg.

A malac ott ódalgott a konyhában, mindenbe beleverte az orrát nagy mélabusan, sőt ha feldöntött valamely tálat, vagy rézkondért, akkor sem iramlott tovább, hanem huzta fárdatan magát a másik sarokba.

— En nem fogok belőle enni, toldotta meg később a tekintetes asszony, tudja isten, mi-csoda nyavalya gyöttri!

— Hm, hm, mondta az ur, astán darabig nem szólt semmit. Ellenben még délután elszalasztotta a mosogató cselédet Mindenes Jóskaért, hogy kikutatván az összes megbízható forrásokat, friss malacról gondoskodják, szerencséhezórol.

Igy esett aztán, hogy mikor Tóth Antal, a tanyás később beérkezett boldog új esztendő-t kívánni, vidámban ment, mint ahogy jött, mert a girhes malac ott sivalkodott a hátán a szákbán.

Az öröm rendkívüli volt s Tóth Antal el-érzékenyülve emlegette az összes szenteket, kiknek is ezuttal nem imputált különféle becs-telen cselekedeteket, ellenben kívánatosá tette, hogy óvják és védelmezzék minél hathatósab-ban a tekintetes urt.

Abban is kell valaminek lenni, amit a tu-dós doktorok beszélnek a levegőváltásról. Nem csupán az embereknek használ az idegen tájék, hanem a lovaknak is. A versenypályák számos kitérőségéről hallani olykor, hogy in-fluenzás, nem bírja el a miklimánkat, el kell vinni másfelé. Miért kellene következésképpen csodálkozni a tanya büszkeségén, mikor már más-nap olyan éktelen jókedvvel kergette a lakó-szoba többi téli vendégét, a bubos tyukot, meg a vörös kakast, hogy Tóth Antal is majdnem hanyat vágódott tőlük.

Ha szimbolista író volnék s a különböző lelkeket és párákat vizsgálnám, azt mon-dhatnám:

— A malac kedélyére deprimálólág hatott a kődös városi levegő, talán rossz előérzet is bántotta, mindenkéféltt pedig — a természet egyszerű gyermeke lévén — szokatlannak tet-szett neki a környezet. Esetleg furiang is dol-gozott benne s ama szimuláns katonákhoz ha-sonlóan, akik igen gyakran bele is szoktak halni a szimulálásba, úgy okoskodott, hogy ha beteget jelent, megmenekül az újévi föltalalás-

tól. Itt aztán, visszatérten az új levegőbe, ahol körülötte forog minden, új lett az életkedve is, vidám.

Mondom, így kellene folytatnom. Csak-hogy én nem vagyok semmiféle szimbolista író, hanem egyszerű krónikás, aki Tóth An-tal malacának pályafutását akarom megörö-kíteni.

— Asszony — mondta komoly hangon a tanyás — beszéljük meg, hogy mi legyen a jószágunkkal?

— Fölneveljük moslékon, korpán. Emlék-szik kend, hogy mennyi esztendő óta sóvá-rogtam egy ilyen konyhamalacért!

Megkezdődött hát a nevelés, ami, hogy ugy mondjám, némileg a házbeli aprószen-tek rovására történt. A gyerekek ketten vol-tak, bár igazság szerint az egyik volt csak gyerek, a másik leány. Kicsiny emberkék, is-kolába is járhattak volna már, ha nincs olyan cudar messze az iskola, hogy fél napi utba te-lik az egyszeri megjárása. Azt a szives baráti viszonyt, amely a szülőket elfogta, ők fejless-tették ki teljesebb mértékben s bizony-bizony megtörtént, hogy elérkezvén a lefekvés ideje, Tóth Antal uram szigorú ráncokba gyóktette a homlokát, amíg megtudta állapítani, hogy voltaképen melyik a gyerek és melyik a malac?

A tanya büszkesége azonban szemlátomást

az lenne: nem lenne földünk, ellenben még mindig lenne három millió adósságunk a törzsvagyronra.

A főszámvevő elismerést érdemel azért, hogy a város közterheinek csökkentésére vezető utakat kutatja, s azokat, mintegy választékul, a város közönsége elé tárja. De ez a mód a legkevésbé ajánlatos. Ha rá is fizetünk 70,000 koronát, ez nem a „nagybirtokosi mivoltunk” kedvéért történik, hanem a jövő számlájára, s ennél bizony sok fölöslegesebb kiadásunk van.

A gáji gazdák pedig mondjanak le erről a vételről, s lássák be: a püspökök is, akiknek sok tizezer hold földjük van, azok is csak bérbe adják parcelláinként a birtokaikat. Hogy adhatná el tehát Arad a maga földjét, mikor az egy tizezerholdnak is alig a fele.

A viharelnök.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 21.

A Ház ma befejezte a kultusztervező általános vitáját, de utána nyomban nagy házszabályvitát provokáló eset történt. Sággy Gyula a kultuszvitában nagyon széles alapú záróbeszédet mondott s az elnök figyelmeztette, hogy csak a benyújtott határozati javaslatot okolias meg. Ezt az elnöki intézkedést nagy fölindulás követte a baloldalon s az izgalom végül hosszú házszabályvitában vezetődött le.

Návay Lajos elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést. Hitelesítik a jegyzőkönyvet.

Elnök: Bemutatja többek között Bács-Bodrog vármegye fehérvári drágaság tárgyában. Jelenti, hogy engedélyt adott Ráth Endrének a vagyonhiány tárgyában bejelentett sürgős interpellációja elmondásához.

A Ház fél háromkor tér át az interpellációra.

Elfogadta a Ház ezután harmadszori olvasásban az indemnitásról szóló javaslatot.

Következett napirend szerint az 1912. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása.

Bikády Antal (Justh-párti.) A tanítók anyagi helyzetével foglalkozik és panaszos hangon

emlékezik meg arról, hogy a tanítóknak nem szaporodik a jövedelme, holott munkaköre folyton nagyobbodik. A tanító ma már alig tudnak megélni, méltányos és nemzeti szempontból sürgős kötelesség tehát felelni a fizetésüket. Bizonyítja, hogy a díjnokok, börtönőrök fizetése is nagyobb mint a tanítóké, holott ezek nemzeti missziót teljesítenek, kulturális munkát végeznek. Epen ilyen sanyaru helyzetben vannak a lelkészek is s talán épen azért, mert ezek is a kulturát terjesztik. Ez a szándékos mellőzés nem méltó egy olyan országhoz, mely kulturális téren vezető szerepre vágyik. A legsürgösebb kötelesség tehát a tanítók és lelkészek fizetésének felemelése. Az ellenzék csak kötelességét teljesíti, amikor a kultúra terjesztőinek érdekében szólal fel. A miniszter azonban figyelmen kívül hagyja ezt a jogos követelést a tanítóknak és lelkészi karnak, s ezért a költségvetést nem fogadja el.

Polónyi Géza: Azzal kezdi, hogy a gyümölcsfák nagy pusztításokat okoznak a hernyók, mert nincs aki pusztítsa azokat. Kéri a minisztert, hogy egyes nyári napokon rendeleti úton köteleztesse a gyermekeket a hernyóirtásra s részükre ezen szolgálatokért napidíjat is állapíttasson meg. Szól az országban dúló felekezeti viszályról, melynek megszüntetését kívánja. Majd válaszol Kelemen Samu legutóbbi felszólalására, melyben a zsidókat védve őt támadta. Kijelenti, hogy ő mindig a felekezeti békének volt a híve. Hogy ő is védi a vallását az kötelessége, mint ahogy kötelességének ismeri Kelemen is védeni a zsidó vallást. Majd a keresztény és zsidó vallást ismeretve történelmi adatokkal bizonyítja, hogy a tizparanosolat volt mindkét vallásnak az alapja s így a két vallás között csak formailag van különbség. Azt a tényt azonban nem lehet elvitatni, hogy az ezeréves Magyarország keresztény ország. Erre predestinálja a multja, ezt mutatja a jelene s ezt a jövő sem lesz képes megdönteni. Majd szól a zsidóságról és történelmi példákkal bizonyítja, hogy a magyar zsidóság hazafiaság tekintetében hátramaradottabb a többi nemzetek zsidósága között. Ezzel a kijelentéssel azonban nem akar felekezeti viszályt előidézni, a zsidóknak nincs is rá semmi okuk, hogy megharagudjanak ezen igazság miatt s nem haragudhatnak azért sem, ha kéri őket, hogy hazafiasabbak legyenek. A költségvetést nem fogadja el.

Sümei Vilmos: A felekezeti béke érdekében beszél, majd a kultúra fejlesztését kéri. A hadsereg szánt költséget népiskolák építésére kéri fordítani.

Elnök bezárja a vitát. A zárószó jogán föl szólal

Sággy Gyula s hosszasan vitatkozik a kultuszminiszter felszólalásával, különösen hely-

telenítve az Apponyi egyetemi tanárságának elmaradásáról mondottakat, melyek nem tudták elhomályosítani azt a valóságot, hogy itt egyoldalú pártpolitikai szempont érvényesült.

(Házszabályvita.)

Az elnök, miután a szónok vagy félórát beszélt a zárószó jogán, figyelmezteti, hogy a zárószó címén a házszabályok értelmében csak a benyújtott határozati javaslat támogatására lehet felszólalni. (Zajos ellenmondások. Fölkiáltások balról: Nem áll! A vita egész anyagáról lehet beszélni.)

Sággy Gyula kijelenti, hogy ő csak az eddigi gyakorlat értelmében járt el.

Az elnök föntartja azt az álláspontját, hogy csak a határozati javaslatot okolhatja meg a szónok. (Zajos ellenmondások)

Fölkiáltások a baloldalon: Válaszolhat a miniszter szavaira! Türelmetlenség! (Nagy zaj balról)

Barabás Béla: Ez csak olyan próbakifogás. (Nagy derűtlenség balról.)

Elnök: Nem próba-kifogás, hanem meggyőződés. Nem szoktam próba-kifogásokba bocsájtkozni. A képviselő ur barcaino perce beszél, de egy szót se szólt a határozati javaslatról, tehát nem én vagyok a türelmetlen.

Sággy Gyula a Ház engedelmet kéri, hogy másról is beszélhessen. Tovább polemizál a miniszter beszédével és sürgősen mondja a katolikus autonómia beterjesztését s kéri határozati javaslatát elfogadását.

Csermák Ernő a házszabályokhoz szólva tiltakozik az elnök előbbi házszabálymagyarázata ellen, mert az előreveti árnyékát egy erősebb házszabálykezelésnek. (Ellenmondás jobbról.) Bizonyítja, hogy a zárószó jogán a vita egész anyagáról lehet beszélni.

Elnök kijelenti, hogy neki is az a célja, hogy ez a vitás pont tisztáztassék. (Nagy zaj és ellenmondások balról. Zajos fölkiáltások: Nem vitás pont) A házszabályokat úgy alkalmazza, a hogy ő látja azok értelmét. (Tetes jobbról. Ellenmondás balról.) Sággy határozati javaslatát csak a katolikus autonómia vonatkozik, joga volt ezt megokolni. (Egy hang balról: Rabulisztika.) Batú szerint a házszabályok határozati javaslatról nem is beszélnek, csak indítványról és ellenindítványról. E betűkülönbséghez azonban nem ragaszkodik. Önálló indítványt azonban nem lehet egy törvényjavaslat tárgyalása közben beadni. (Zajos ellenmondások.)

Bathány Tivadar gróf: Ez kázuszbelli. (Óriási zaj minden oldalon.)

Elnök kijelenti, hogy a parlament tárgyalását nem lehet vezetni, ha minduntalan nemtelen cse'ekedetre tartják képesnek az elnököt. (Nagy éljenzés jobbról. Zaj a baloldalon.)

nőtt és fejlődött; gyarapodott batalomban is. Uralmát többnyire a bubos tyukon gyakorolta kergetőzés közben, sőt egyszer a hőlyve védelmére siető gőgös kakással is fölvette a harcot lovagi tornán. A küzdelemben a kakas lett a győztes, — nő, azóta se lehetett vele beszélni — mert a kemence vállán doromboló vén kandur, irigy szemlélője az indokolatban becézgetésnek, megelégedéssel konstata, hogy a tanya ugynevezett büszkesége hat hagyos csörvágást kapott és olyan éktelen sivitással menekült az ágy alá, mint akit megcsaláoztak.

A kandur hajdani jókedve ettől kezdve visszatért s már nem féjt szívének annyira a mellőztetés sem. Teljes bizonyossággal hitte, hogy majd elkövetkezik még egyszer az ő uralma is, mikor a „büszkeség” nek híre-hatva sem lesz. Megelégedésének jeléül igyekezett akkora lépéseket tenni, mint a kakas és barátságosan dörgölözött néhányszor hozzá.

Eljött a tavasz és mindenenk kikerültek a tanyaudvarra. A tekintetes ur, mikor kikövetkezt a szőlő irányában, jókedvűen szól:

— Niai, Tóth Antal, tollasoduk, hát csak tollasodunk!

A saját ajándékára rá sem ismert, de kiderülvén minden, azt mondta, hogy nagyon derék dolog a józan takarékosság, amely meghezza a maga gyümölcsöt.

— Jóformán semmibe sem kerül, kezét csokolom, azt téliire áll a kész hizó. Nagy sor ez a szegény embernél.

És hozzátette még egyszer:

— Kezét csokolom.

A szomszédságban akkorára már nagy híre volt a rózsaszínű szép állatnak. A rendszeres beszélgetések ép úgy megtörténtek most is, mint egyébkor, az időjárásról, az adóról, egyik-másik ember katonafiaról, de belekeverték Tóth Antal malacát is.

— Decemberre megér egy ötvenest!

— Hatvanért sem adom oda, felelte büszkén a gazda.

Szűcs Boruzs Istvánról mindétig azt beszéltek, hogy fekete máju, beigazolódott ez a körben is, ahol fanyar arccal jegyezte meg:

— Leginkább okos ember nem hizlal ma nap disznót.

— Már hogyne hizlalna!

— Persze hogy nem teszi, hiszen föleszi az embert. Rác karácsony előtt ki kell a városi piacra menni, akkor csaknem ajándékba adják a torontáli szomszédok.

— Ajándékba s?

— No igen, tüzelt Szűcs Boruzs István, úgy értem, hogy huszonöt pengőért is kapni igen alkalmas jóságot.

Tóth Antal tőszomszédját (komája is lett volna egyébként, bár Kisgucziék gyereke meghalt) felelte bántotta az ilyen beszéd.

— Hol az a huszonöt pengő sógor? Volt e már kendnek annyi pénze?

A leplezés kinosan hatott, Szűcs Boruzs nagyon elfoglalta a pipája, úgy dörmögte, akárom hallom, ha akarom nem hallomra:

— Nonó!

Később eszébe jutott valami.

— Még is dögölhet télig az a disznó!

— Hát az ember nem halandó? parirozta a koma a vágást.

Mégis, beszéljenek bármit, mégis csak disznó lett a malac. Tóth Antal általa emelkedett ki valamelyest a legalsó sorból, gyakrabban kereste föl a népkört, sőt vasárnaponkiat befogadták negyediknek a garasos máriás-kompániába. Itt némely borok is szoktak elfogni, amiket leginkább a vesztés fél fizet. A kores máros addig is kiszolgáltatta, mert emberi számitás szerint valaki csak vesztit.

— Üldözi a szerencse Tóth Antalt, határozottan üldözi, mondogatták, mikor egyre csak ő nyert.

Visszont az ember, megtelvéen hitvány földi hiúságokkal, elbizakodottá vált és olyasokat cselekedett, mint aki félrebeszél. Iázban van. Hogy földárverés következett, ő is fogott ki magának egy láncot. A városi hatóságok, keresvén a megbizhatóságát, igen jómódu embernek rajzolták a pusztázó rendőr adatai nyomán, mert száz forintba becsülték minden vagytonát, abból pedig kikerül az évi 14 forint bér.

— Két láncot kellett volna kifogni, persze, hogy kettőt! — verdeste később Tóth Antal fejét a falba, mikor im, hatósági urak tetek mellette tanubizonyosságot.

— Majd jövőre, ha az Isten segít! — vigasztalta az asszony.

Batthyány Tivadar gróf a nagy zajban hevesen gesztikulálva kiabál az elnök felé.

Elnök hangoztatja, hogy minden meggyőzést szívesen vesz, de semmi fenyegetéstől meg nem ijed. (Zajos tetszés a jobboldalon.) Tovább folytatja fejtegetését, melynek következtetése az, hogy a Házban követett szokás szerint is, a házszabályok értelme szerint is, a zárószó jogán essék a határozati javaslat, vagy ellenindítvány okolható meg. (Helyeslés jobbról.)

Polónyi Géza: Kéri az elnököt, maradjon meg a régi gyakorlatnál.

Justh Gyula hiába keres az elnök intézkedésére szakaszt a házszabályokban. Teljesen vitán kívül állónak tartja, hogy akiket a vitatkozókkal és az előző felszólalásokkal való szembeállítás céljából a zárószó joga megillet, szót kapnak. Ez a házszabályok szerint a zárószó értelme.

Az elnök kijelenti, hogy előbbi felszólalása alatt bizonyos animozitást tapasztalt. Részletesen kifejti, hogy a házszabályok a határozati javaslat beadójának, minthogy a határozati javaslat sem nem ellenindítvány, sem nem módosítvány, voltaképpen a zárószó jogát sem adták meg, de a gyakorlat ezt szokásá tette, a záróbeszéd azonban tisztán a határozati javaslat tartalmára terjeszkedhetik ki. (Helyeslés jobbfelől.)

Justh Gyula újra vitába száll az elnök magyarázatával.

E után következtek a szavazások. A többség a közoktatásügyi tárca költségvetését általánosságban elfogadta és a benyújtott határozati javaslatokat pedig elvetette.

A részletes tárgyalás során az egyetemen tételéről Saghgy Gyula szólalt fel. Felhívja a miniszter figyelmét, hogy a közjogi és közigazgatási tanszék együttes betöltése nehézséggel jár. Kívánja az egyetemi könyvtár mielőbbi reformálását.

Balogh Jerő államtitkár válaszolva Saghgy felszólalására, kijelenti, hogy a közjogi tanszékre a pályázatot január óta még nem írta ki a jogi kar, tehát türelmetlenségről beszélni nem lehet, mulasztás a jogi kar részéről áll fenn. Kiemeli, hogy az egyetemi tanárok ügyét szíven viseli, de előbbrevalónak tartja a tanulók érdekeinek rendezését.

Zichy János kultuszminiszter kijelenti, hogy az egyetemi tanárok személyzetének szaporítása folyamatban van. Ami az egyetemi könyvtár ügyét illeti a túlszűköltés megszüntetését egyelőre egy megfelelő helyiség kibérlésével akarja megszüntetni.

Elnök a vitát háromnegyed három órakor félbeszakítja. A jegyzőkönyvnek az indemnitásra vonatkozó részének hitelesítése után

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterel-

nök beterjeszti a magyar kormánynak 1910. évi működéséről szóló jelentését, felszólalásában pedig hangsúlyozza, hogy a jelentést ugyan a költségvetéssel egyidejűleg kellett volna beterjeszteni, miután azonban bele akarták venni a múlt évi népszámlálás adatait, azért késétt a munka.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után a Ház áttért az interpellációkra.

Ráth Endre terjeszti elő sürgős interpellációját a kereskedelemügyi miniszterhez az erdélyi vagonbiány miatt.

Beöthy Pál miniszter nyomban válaszol és kijelenti, hogy a szükséges adatokat még mára nem szerezhette be, egyébként már felhívta a magyar államvasutak igazgatóságát, hogy a szükséges intézkedéseket mielőbb tegye meg. Reméli, hogy az ünnepek után az állapotok orvosolhatók lesznek.

Ráth Endre és a Ház a miniszter válaszát tudomásul veszi és ezzel az ülés három órakor véget ért.

A megvádolt kincstári lószállító.

— Nyolc vármegyére kiterjedő aradi sajtópör. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

A nyár folyamán megírta az Aradi Közlöny, hogy Totok János aradmegyei magyar-pécsokei lókereskedő néhány társával beadványt intézett a román kormányhoz elpanaszolva, hogy Ardeleanu Mihály Temesváron lakó lókereskedő, a román kormány lószállítója nemcsak a magyarországi kisebb lókereskedőket, hanem a román kincstárt is súlyosan megkárosítja. A beadvány szerint Ardeleanu visszaéléseket követett el évek során át és így módon százezreket harácsoltt össze. Ezt a panaszos beadványt ismerette az Aradi Közlöny és e cikk miatt a temesvári gazdag lókereskedő sajtópert indított. A cikk szerzője kérte a valódiság bizonyítását, amelyet a sajtóbírószak elrendelt. A bizonyítási eljárást most fejezték be. A tanuvallomásokból rendkívül érdekes kép tárul elénk arról, hogyan válnak egyes ügyeskedő emberek dús gazdagokká és az ő vagyonosodásuk nyomán viszont hogyan jutnak az anyagi romlásba azok, akiknek nem nagyon tág a lelkiismeretük.

A bizonyító eljárás Magyarország nyolc vármegyéjére terjedt ki: Arad-, Csanaád-, Csongrád-, Krassószörény-, Békés-, Torontál-, Temes- és Kisküküllővármegyékre, amelyek területén az illetékes vizsgálóbírószak csaknem száz lókereskedőt és földesgazdát hallgatott ki. A cikkben foglalt vád az volt, hogy Ardeleanu összejátszott a romániai lószállító bizottság főállatorvosával és teljesen értéktelen lovakat drága pénzen vétetett meg a román hadsereg számára, azonkívül pedig a kisebb lókereskedők által felhajtott jó lovakat a bizottsággal, mint értékteleneket kidobatta, ezeket a kidobott lovakat aztán ő potom pénzen megvásárolta és egy nap múlva már mint kitűnő anyagot vásároltatta meg az asszisztáló bizottsággal. Vádolta még a cikk Ardeleanut azzal, hogy a sorozóbizottságok ezredeseinek a pecsétjét utánkészíttette és a pecsét felhasználásával silány, a sorozóbizottság elé nem is került lovakat szállított Romániába.

A vizsgálat során kihallgatta a vizsgálóbíró Ardeleanu Mihály sértettét is, aki a következőket vallotta:

— Én már huz ezstendeje állok összeköttetésben a román kormánnyal és soha panasza ellenem nem hangzott el. Néhány lókereskedő most irigységből áskálódik ellenem. A román kormány annyira meg volt velem elégedve, hogy már érdemrendet is kaptam és újabb érdemrendet helyeztek legutóbb kilátásba.

Ezzel szemben a Szentesen kihallgatott Budai Antal, Budai Pál, Nótári Mihály, Nótári István, Nótári Pál, Ruva Antal, Malkocs Sándor azt vallották, hogy Ardeleanu saját lovait, amíg a bizottság másfelé foglalataskodott, sokkal gyengébb lovakkal kicserélte és e lovakra az általa készített hivatalos pecsétet sűtötte rá. Gebeles Lázár dr. pécsakai ügyvéd vallomása szerint Pákác községben egy lószállítás alkalmával az ott összegyűlt kis lókereskedőktől hallotta, hogy Ardeleanu állandóan kicseréli a besorozott lovakat. Azt is tudja, hogy Ardeleanu egyszer járlat nélküli lovat szállított Romániába. Suhajda Gábor. vallja:

— 1910-ben Temesvárra 11 lovat vittem, ebből a bizottság csak négyet sorozott be. Mivel annyi anyagom nem volt, hogy a kiselejtezt lovakat sokáig birtam volna tartani, kénytelen

A tanyaudvaron nagy lett az élénkség. A bubos tyúk visszaemlékezvén élettársának téli dicsőségére (amit azóta is fokozott újabb vitéségekkel, a disznóval való újabb küzdelem során fölgorván a hátára és csuffá tevén így minden jószágok előtt), — számos apró csibéket melegített életre és nevelt föl gondval. Már apró kakas-testvérek keltek egymással birokra az almafa alatt és pecsényére való jérések pusztították a gaz hernyókat, meg ama bogarat, amely a szőlő homokjába hullt a kacsokról, levelekről.

A gyerekek még mindig sokallották azt a hosszú utat, amely az iskoláig vezet, Tóth Antal gyakran éjféli után ballagott haza a közön a kocsmából, Tóth Antalné pedig egyre nagyobbakat káromkodott.

— Fejibe ment kendnek a méd. Ha nem volna ez a malac, már itt hegytam volna kendet!

Az ember hol szelidebben, hol bátrabban felelgetett vissza, már amint az állapota engedte. De végül is ígért teljes javulást, rendezett életet.

— Csak leljük, dehoggy teszem ki a lábam a házból, itt lakmározok mindég rajta.

— Lakmározik kend a fenét. Majd csak sorjával.

Az ígért sem ért semmit, mert Tóth Antal egyre nagyobb kocsmahős lett. Aratás derekán pedig, — nyilván megharagudtak már az égiek az emberi hívságokra — kiűtött a sertésvész és a tanya büszkeségéből a tanya gyáza lett. Tóth Antal bambán meredezett

maga elé, szólni sem tudott; az asszony azonban tépte a haját és sikoltozott hozzá kerserekeseket.

Hiába, nem volt itt már segítség. A gyönyörű szép jószág — óh, milyen rózsaszínűbe játszott a bőre! — ott hevert égnek meredő lábakkal az árokban, ahol már reggel meghuzta magát.

Ekkora gyász nem érte még a tanyát, jól lehet szegény emberek voltak a lakói, akik alig hanykolódhattak. Tóth Antalné még ebédet is elfelejtett főzni, csak sirt és jajveszékelt.

— Én édes istenem, mit vétettem ellened, hogy így meglátogattál!

Néha odafordult az ember felé és kizökkenve a siralmas hangból, megszaporázta a szót.

— Kendet veri az Isten. Érti? Kendet. Most falatozhatik télen majd mit mondok mi-cso-dát.

A gyerekek is lehangelődtek, nem izlett a játék. Azon a napon nem evett senki a tanyán, csak a kakas járta körül a régi büszkeséggel régi ellenfelét. Az eseménynek is híre futott és sopánkodó szomszéd tanyásnék látogattak át egy percre részvényt nyilatkozatra.

— Nagy kár, nagyon nagy kár.

— Eresztett volna egy akó zsirt, ha életben marad!

— Hát a szalonnája micsoda szép volt! — zokogott a beszédekbe Tóthné.

Délután beszólt a pusztázó, hogy a dögöt estélig takarítsák el, mivelhogy nagy a meleg. Erre a tanyás kiment a mesgye felé és meg-

ásta a gödröt, majd visszajött és előszedte a talicskát. Nagy sóhajjal rátette a vesztett reménységet a megindult. Utána szaladt fekete fejkendővel a gyerekekkel Tóthné, ugyancsak szedegette sánta lábait és — immár a végső perceit élén a gyásznak — ama siralmak csak növekedtek ajkain, miközben olykor végigtörölte a szája szélét kezefejével:

— Oh jajajaj, oh én elesett szögény. Lakább kend döglött volna meg, mint ez a gyönyörűség szép állat Oh jajajaj! Kendért nem lett volna kár! Oh jajajaj, mi less most már velünk!

Forrón süttött a nap, szinte égette a homok a talpakat a vastag papucson keresztül is. Valahol a diófa lombjai között rigó hirta szerelmes párját, szitakötők zümmögtek a levegőben, továbbá némely fecskék is siettek tovább a fészek felé. Szél nem járt egy szikra sem, mikor Tóth Antal hátraszólt.

— Elhallgatsz-e már?

— Dehoggy hallgatok, dehoggy. Bár kendét látnám ott a talicskán, nem ezt a drágaságot.

Szó a mi szó, sok volt már a beszéd. Tóth Antal is elfogta a békétüres, kis ideig megállott, majd fölkapta nehéz, szöges papucsat, odavágta az asszonyhoz. Annak egyszerre eleredt az orra vére, meg is szédült, de elhallgatott.

Az ember pedig mintegy mentegőzve dörmögte:

— Mit szagatti az ember szívét még jobban!

Az apja egykedvűen nézett maga elé, az anyja elhallgat. Az ágyból a mélyen alvó kis gyerek egyhangú lélegzése hallatszik. A gyilkos egyik testvére, egy 12-13 éves szép, fekete kis leány kíváncsi szemekkel, folyton a bátyja földön fekvő testét nézi. A kíváncsiak lassanként kitakarodnak a szobából. Nem marad benn más, mint egy rendőrmester s Ádámovitsék, akiknek lelki békéjét nem nagyon dulta fel a véres esemény.

A szimuláló gyilkos.

Amikor tudósítók Ádámovitsék lakását ott hagyta, úgy tizenegy óra tájon, Berecz Ferenc úgy intézkedett, hogy a gyilkost be kell szállítani a rendőrségre. Kocsiba tették és bevitték a főkapitányságra. Itt megmotozták a kabátot és a zsebében Greén főkapitánynak címzett levelet találtak, amelyben megírta, hogy özvegy Terikné folytonos szekirozásai miatt határozta el a leánynak, anyjának és önmagának elpusztítását. A fiu halottápadtan feküdt a rendőrségi fogdában. Remegő ajka nem nyílt szóra. Csak be kell hunyni a szemét és a halottkém is megállapíthatja róla, hogy nem él. Olykor olykor nagyot sóhajt, fájdalmasan nyöszörög, aztán ismét elhallgat és belemerül az ideggyöngöség okozta önkivületbe. Egy rendőrt állítanak melléje, hogy vigyázzon a szimulánsnak látszó fiatalemberre. Valószínű, hogy holnapra megunja a szimulálást, amikor belátja, hogy ezzel mit sem segít sorsán. A rendőrorvos konstatálta, hogy a fiu kihallgatható volna, ha vallana.

Özvegy Terikné vallomása

Özvegy Terik Mihályné, mielőtt súlyos és nem életveszélyes sérülésével a kórházba szállították volna, az Aradi Közlöny munkatársának ezeket mondotta folytonosan jajveszékelve:

— Nem szerettem Ádámovitsot, aki udvarolt leányomnak. Sokkal fiatalabb és léhább embernek tartottam, mint aki komolyan foglalkozhat leányommal. Ép ezért vigyáztam Klárára és minden este érte mentem a varrodába, hogy Ádámovits ne beszélhessen vele. Amikor ma este is leányomhoz indultam, mindjárt a Közép utcában észrevettem, hogy Ádámovits ott settenkedik körülöttem. Megijedtem, amikor megláttam, mert hallottam arról a szomszédoktól, ismerősöktől, hogy Ádámovits megölésével feyegyet, bozút esküszik ellenem, mert utját állom szerelmének. Attól tartottam, hogy Ádámovits lelő az utcán. Amikor leányommal hazafelé mentem, elvesztettem a szemem elől a fiut és óriási meglepetéssel és félelemmel láttam meg őt újból abban a pillanatban, amikor közép-utcai lakásunk ajtaját kinyitottam. Egyszerre léptünk a szobába mind a hárman.

Itt azután valami zavar támadhatott a sebesült, fájdalomtól és kétségbeeséstől félig elalélt asszony emlékezetében, mert csak nehezen és kissé összefüggéstelenül tudta folytatni a történetek elmondását.

— Bementem a szobába, — dadogta akadózó nyelvével a krétafehér arcú asszony — ahol Klára és Ádámovits civakodtak. Megpróbáltam csendesíteni őket és kiutasítottam a fiut. Észrevettem, hogy a zsebében turkál. Mindjárt tudtam, hogy revolvért keres és közbevettem magamat, hogy megmentsem Klára életét. De már előbb eldőrdült a fegyver és még azután is kétszer, amikor már átöleltem leányomat. Az isten szerezimére, mondják meg: súlyos-e Klára sebe? Ugy-e él? Ugy-e nincs baja? Miért nem engedik hozzám? Ő sem tud járni?

Igy könyörgött a sebesült, akit nagynehezen megnyugtattunk, hogy leánya megsebe

sült, de él. — Időközben megérkeztek a mentők, akik ideiglenes kötést tettek az asszony sebeiére és beszállították a megyei kórházba. Itt Korányi Barna dr. inspekciós orvos kötötte be Terikné sebeit. Megállapította, hogy az első golyó melle közepén érte az asszonyt és a mellcsont fölött haránt löcsatornában furódott a bal karig, amelyben megakadt. A másik golyó jobb keze feiére sebezte meg Terikné. Az ötven éves, alacsony piaci áruszó a felindulás és fájdalom okozta izgatottságtól kötés közben kétszer is elájult. Amikor Korányi dr. eszméltére térítette, ismét csak leánya sorsáért aggódott és azt tudakolta, hogy él-e Klára?

A helyszínen megjelent Berecz Ferenc rendőrkapitány és kihallgatta Terikné, aki nyugodtan mondta jegyzőkönyvbe, amit munkatársunknak elbeszél.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Péntek: Táncohuszárok, operette. Komlóssy Emma vendégfelleptével. B) bérlet.

Szombat: Piros bugyelláris, népszimű. Komlóssy Emma vendégfelleptével. C) bérlet.

Vasárnap: Délután fél négy óraker gyermekelőadás. Hófehérke és a hét törpe. Este: Nincs előadás.

* Komlóssy Emma vendégjátéka. Az aradi színház legnépszerűbb vendégei között is az első egyike Komlóssy Emma, a kiváló szubrett. Mindig örvendetes vizionlátás mellett élvezzük nem mindennapos művészetét és a közönség állandó rokonszenve élénk bizonyítéka annak, hogy Komlóssy Emma otthon van Aradon. Ma este a Cigányszerelem Ilonáját adta, impozáns sikerrel. Énekművészetével a szerep új szépségeit tárta fel és a közönség lelkesülten tapsolta és többször megismételtette a második felvonás valzerjét. Temperamentumos játéka, elegáns toalettjei teljessé tették mai sikerét, mely méltán sorakozik Komlóssy Emma eddigi aradi diadalaihoz. *Wlassák, Győző és Polgár* járultak még az est sikeréhez. A zenekar álmos játéka sokszor szerzett gyötrelmes perceket a publikumnak. H. G.

* Aradi művészek tárlatnyitása. Az Aradi Képző és Iparművészeti Társulat által rendezett karácsonyi képtárlatot ma mutatták be a kiállító művészek a nagyközönségnek. Délelőtt tizenegy óraker meleg ünnepség keretében volt a megnyitó, melyet Csánk Lajos alelnök lelkes szavai vezették be, aki üdvözölte Varjassy Lajos polgármestert és a megjelent közönséget. Utána Varjassy polgármester örömet fejezte ki a kiállítás művészi sikere felett és ígérte, hogy mindig támogatója lesz az aradi egyre izmosodó művészi munkának. A rendezőség vezetése mellett ezután megtekintették a gyönyörű kiállítást, melyre büszke lehet Arad városa. Ez a magas nivó bizonyára arra ösztönzi a közönséget, hogy a gazdag tárlatból minél többet vásároljon. Értesülésünk szerint a város nagyobb összegért fog képeket vásárolni muzeuma részére. A kiállítás 50 fillér belépő-díj ellenében naponta reggel kilenc órától délután négy óráig tekinthető meg. Társulati tagok és családtagjaik belépő díjat nem fizetnek.

* Komlóssy Emma felleptei. Szombaton este lép fel utóljára az aradi színpadon Komlóssy Emma. Egyik legjobb alakításával, A piros bugyelláris Török Zsófi szerepében fog bucsuzni. Holnap Szirmay és Rajna operettében, a Táncohuszárokban lép föl. Ebben aratta eddig legnagyobb sikerét Komlóssy Emma. Az elmúlt évben többször is eljátszotta a vendég-

művész ezt a szerepet, és mindenkor nagy és őszinte siker járt az alakítása nyomán.

* A Bakoss tárlat. Egyre fokozódik az érdeklődés a Bakoss tárlat iránt. Ma ismét nagyon sokan jártak Weisz Leó emeleti szalonjában. Több kép vásárlására vonatkozólag tárgyalások folynak a művészszel.

* A Kölcsey-egyesület könyvtára december 23-tól 28-ig zárva lesz. A legközelebbi könyvtár óra december 29-én lesz.

* Aszfaltvirág. (Írta: Fred Jörgsen: Aradon először adták 1911. december 21-én az Apolló-színházban.) A fővárosi mozivita kétszeresen aktuálisá teszi az Apolló-színház mai bemutatóját. Az Aszfaltvirág színrehozásával kapcsolatosan feltehetjük a kérdést: vajon azok a mozdramák, amelyeknek a cselekménye az élet mélységeibe enged bepillantást szintén a filmgyárak kivetni való produktumai közé sorozhatók-e? Ha figyelemmel végignézzük ezt a képet, kialakul a határozott válaszuk: Nem! Mert azokat az eseményeket, amelyeket az élet tömegesen ontja magából, az újságok is pertraktálják, mert épen ezek a történetek teszik érdekessé a lapot. Vagy bíráljuk felül magasabb szempontból ezt a kérdést. Ha megmutatjuk a gyermekeinknek az igazi, a hamisítatlan életet, azzal nem mooskolhatjuk be fiatal, ártatlan lelküket. Lehet, hogy hazug idealizmusuktól megszabadulnak, de ezen épen a gyermekeknek kell mentől előbb tudni a akkor kevesebb öngyilkosság fog történni. Egyet azonban be kell ismerni. A kisebb filmgyárak pornografikus munkákkal akarják felvenni a versenyt a komoly művészi képekkel s ezért nem azt kell mondani, hogy a realis tárgy képeket félre kell dobni, hanem, hogy az élet meztelen igazságait finom művészi feldolgozásban szabad csak bemutatni. Ezeket a tulajdonságokat felfedeztük az Aszfaltvirágban, ami érthető is, mert jónevű író a szerzője a drámának s a kivitel pedig a norvég filmgyár végezte. Az Aszfaltvirágnak mai bemutatóján nagy sikere volt s ezért műsoron marad. 177

* Taifun — utóljára kerül színpadra pénteken az Uránia színházban. A siker méltó volt a nagy traktóhoz, melyre már csak azért is büszkék lehetünk, mert első reprodukciója egy kiváló magyar író, világ sikert aratott szindarabjának. A közönség érdeklődése állandóan kitartott Lengyel Mánybért darabja mellett. A kép szépsége, művészi kiállítása meglep mindenkit, aki szereti a szépet és művészt. 175

* A szűz. Az eredeti programtól eltérőleg nem szombaton, hanem már pénteken mutatja be az Uránia színház legújabb nagy slágerét. A szűzet. Az angol kinematográfiának ez a mesterműve méltó érdeklődésre tarthat számot, úgy a kép izgalmas cselekményénél, valamint páratlanul gazdag dekoratív szépségeinél fogva. A hatalmas látványosságra különösen felhívjuk a közönség figyelmét. 175

VÁROS ÉS MEGYE

A jövő évi választók névjegyzéke. Arad város központi választmánya ma délelőtt Varjassy Lajos polgármester elnöklésével ülést tartott felülvizsgálta a tanács által elkészített választói névjegyzéket és ellátta hitelesítő záradékkal. Intézkedett affelől is, hogy a lajstrom egyik példányát a belügyminiszter kapja meg, egyik a levéltárba kerüljön, míg a harmadikat Beles János királyi közjegyzőnél helyezik el.

voltam a kidobott lovakat 80—100 korona veszteséggel Ardeleanunak eladni. Ő ezeket az olcsó lovakat ugyanannak a bizottságnak felhajtotta és ekkor a bizottság már kitűnöknek találta az állatokat. Ardeleanu összebeszél a sorozóbizottság elnökével és ostorosapásokkal jelezte, hogy melyik lovat szabad megvenni. Két évvel ezelőtt harminckét lovat szállítottam Totok János megbízásából az aradi lószorozáshoz. Ebből huszonnégyet a bizottság visszautasított. A visszautasított lovakat gyalog áthajtottam Temesvárra és kénytelen voltam veszteséggel Ardeleanunak eladni. Dacára, hogy Aradtól Temesvárig a lovak lestrapálták magukat, ugyanaz a bizottság egy nappal később kitűnő anyagnak találta és drágán megvette a román kormány számára. Tapasztaltam máskor, hogy Ardeleanu a besorozott lovak nyakából a szinóron függő számokat leszedte és hasonló külsejű, de rossz lovak nyakába akasztotta, mintha szokat sorozták volna be. Feljelenteni nem mertük, mert tudtuk, hogy a sorozóbizottságokkal jóban van és féltünk, hogy bosszút áll rajtunk.

Juhász József: Néhány évvel ezelőtt huszonegy lovat állítottam a temesvári lószorozásra. Ebből 18-at kidobtak. Ezeket 60—80 korona veszteséggel eladtam Ardeleanunak, aki másnap ugyanazon bizottság előtt mind a 18-at, mint prima anyagot, besoroztatta. Az ostorjelzéseket megfigyeltem, a főállatorvos ezek szerint sorozta be a lovakat, vagy dobta ki.

Subajda István tudja, hogy Ardeleanu a besorozott lovakat rosszabbakkal cserélte ki. Pálkás Sándornak 12 lovát dobta ki a bizottság, de amikor azokat Ardeleanu megvette, minden akadály nélkül besorozták. — Kuka-vez József: Ardeleanu a kis lókereskedőktől tudta, hogy be nem sorozott lovakat nem bírják sokáig eltartani, mert kevés a pénzük, azért úgy intézte, hogy a kis lókereskedők lovainak nagy részét kidobatta és nyomban utána ő olcsó áron, szorultságukat kihasználva megvette, mert a sorozóbizottság Ardeleanunak legrosszabb lovát is drágán megvásárolta. Pésza-kon egyszer Krajczár Istvánnak 19 lovát dobta ki a bizottság, hogy azután mint Ardeleanu tulajdonait akadálytalanul besorozza. — Lelik János, Kómives István, Samusi József tudnak arról, hogy mások kiszuperált lovait Ardeleanu megvétette a bizottsággal, továbbá, hogy a besorozott lovakat össze-vissza cserélte értéktelennel, amelyeket hamis bélyegzővel lebélyegeztetett.

Kemény József hosszú ideig mint lóvezető állott alkalmazásban Ardeleanunál:

— A gazdám a kiskereskedők lovait ki-mustráltatta, aztán megvette és mint sajátját besoroztatta. Megfigyeltem, hogy a sorozóbi-zottság elnöke Ardeleanu ostorosapásai szerint fogadta el, vagy utasította vissza a lovakat. Igaz, hogy Ardeleanu a román bizottság bélyegzőjének másolatát megcsináltatta és az egész értéktelen lovakat lebélyegezte és úgy szállította Romániába. Farkas Mihály igazolja az ostorjelzést és a kiskereskedők megkárosítást. Magyar András ugyanígy vallott. Rostás József a megkárosítást, Antal Jakab pedig a sorozóbizottsággal való összejártsást bizonyítja. Kelemen Jánossal megtörtént, hogy besorozott lovait Ardeleanu utólag visszaadatta a aztán Ardeleanu olcsón megvette tőle.

Megyes István az ostorjelzés technikájáról ezt vallotta:

— Évekig figyeltem, hogy amikor Ardeleanu az ostorával előre csapott, akkor bema-radtak a lovak, ha pedig oldalt, vagy hátra csapott, akkor a bizottság visszautasította. Ar-

deleanu a besorozott jó lovakat hasonló szőrű, de rossz állatokkal cserélte ki.

Lakatos István ugyanazt és a bélyegzőha-misításokat igazolja. Kára Tódor a megkárosításokat igazolja. Pintér Mihály az ostorjelzést, a kieserlést és a megkárosítást bizonyította.

Felesleges több nevet felsorolni, mert ismétlésekbe esnénk. Ezek után nem valószínű, hogy a husz évvel ezelőtt még szegény, de ma már milliomos hírében álló Ardeleanu, ki To-ronálvármegye törvényhatósági bizottságának virilistája, vádiratot adna a cikk szerzője ellen. Ha pedig mégis beadja a vádiratot, az esküdt-szék ilyen vallomások után nem ítéheti el a hírlapírót.

Elfeledett nagyságok.

— Rigó Jancsi és Chimay hercegné. —
(Saját tudósítónktól.)

Paris, december 21.

A minap hire terjedt, hogy az egykor oly híres színhámozónő, Humbert Teréz Paris egyik külvárosában lévő lakásáról az örültek házába került. A hír nem mondott igazat, de alkalmat adott egy újságírónak arra, hogy utána járjon, hol vannak és mit csinálnak Humbert Teréz és a többi világszerte emlegetett hősök.

Humbert Teréz, a virágraszoló botrány-pör hősnője Asniersben él. Közuti kocsin husz perc alatt elérhető a háza, amelyben az egész Humbert-család meghúzódik és közösen küzd a megélhetésért. A férj képeket fest és a felesége gondoskodik eladásukról. Foglalkozik ezen-kivül bizományba kapott műtárgyak eladásával. Daurignac, Teréz asszony testvére valahol a városban van pénzt keresni és az öreg Humbertnének, egy volt igazságügyminiszter özvegyének nyugdíja a legjobb segítője a családnak.

Steinhelne asszony is Asniersben élt még röviddel ezelőtt. Igen gyakran utazott Angol-országba és nem régen egészen eltűnt Asniers-ből. A házbüliek és a szomszédok azt állítják, hogy Portugáliába utazott.

Az asniersi városháza közelében kis esi-nos házban lakik a sokat emlegetett Jules Jalouzet, aki igazgatója és főreiszvényese volt a Magazin du Printemps-nak és spekulációval nemcsak magát tette tönkre, hanem egész se-reg más embert is.

Ugy látszik, hogy Asnierses pihenő- és me-nedékhelye minden elfeledett botrányhősnek, mert például itt lakik Bompard Gabriella is, egy borzalmas és szenzációs gyilkossági pör főszereplője is. Ez asszony annak idején, mint ő állította, hipnotikus befolyás alatt segített az öreg Geuffe ügyvéd meggyilkolásában, akinek testét szétdarabolták és ládába csomagolták. Gabriella bizony már nem fiatal, de meglátszik még rajta, hogy valamikor nagyon szép volt; varrással keresi a kenyerét.

A szenzációnak még egy letűnt nagysága él ma Párisban. Egy zenés kávéházban kis fe-kete bajszú halvány ember a karmester. Sok gyűrű — mind hamis — díszíti ujjait és min-dig nagy meglepődéssel mosolyog. A minap a zenekar közelében az egyik asztalnál magas asszony ült, a kin látszott, hogy nagyon szép lehetett valamikor. Az egyik szünet közben odament a pódiumhoz és néhány szót váltott a karmesterrel. Azután kezét fogott vele és távo-zóban ezt mondta angolul:

— Well, goodbye dear! (Jól van. Isten veled, drágám!)

Az asszony, akivel együtt volt a leánya, egy szőke, körülbelül tíz éves gyermek, Chimay hercegnő volt. A fekete bajszos, önelégülten mosolygó karmester pedig Rigó Jancsi, volt férje.

Az Aradi Közlöny Naptára.

★

A karácsonyi könyvpiac aradi újdonságai között közel másfél évtized óta szélesebb kör-ben számít érdeklődésre az „Aradi Közlöny Naptára”. Ezt az érdeklődést a naptár minden-kor ki is elégítette és az eddigelő megjelenést tí-zennégy kötet nemcsak térbelileg, hanem tar-talmilag is fölér egy kis könyvtárral.

Régen tul vagyunk azon az időn, melyben a magyar ház könyvkészlete a Lőcsei kalen-dáriomból állott. A kalendárium ma már nem akar irodalomptóló tényezőként szerepelni, sőt az almanachok is kezdenek kijönni a divatból, noha nálunk a Mikszáth-fele almanach ép oly szívesen fogadott könyv, mint a nagy Német-országban az Insel-Almanach, ez a gyönyörű kiállítású és értékes tartalommal bíró csinos kis kötet. De viszont az sem lehet a kalendá-riom rendeltetése, hogy a száraz naptári ada-tok feltüntetése mellett egy egy üres lapot tar-talmazzon annak feljegyzésére, hogy mikor lesz nagymozás, mikor és mennyiért kelt el a buza s mik fordultak elő az év folyamán ezek-hez hasonló közérdekű események.

A haszonnal lapozható kalendárium min-táját legjobban az Athenaeum Nagy Képes Naptára mutatja, mely az ország minden köz-érdekű intézményéről nyújt kellő felvilágosi-tást. Ha vidéki kiadó vagy napilap valakozik kalendárium kiadására, leghelyesebben teszi, ha ezt a naptárt tartva szem előtt az illető vidék kulturális, egyházi, közgazdasági, közigazgatási s egyéb intézményeinek feltüntetésével egy ut-balgazító Baedekerrel látja el az olvasót.

Az „Aradi Közlöny Naptára” szerkesztői: Rudnyánszky Endre és Salgó Henrik tapinta-tos ügyességgel egyetértettek, valamint máskor, ugy az idén is az almanachnak és az ilyen kalendáriumnak imént vazolt követelményeit. Ez a tartalmas és vastag, közel 500 oldalra ter-jedő kötet nélkülözhetetlen könyve lesz mahol-nap minden aradi háznak.

Az irodalomnak az ez évi kalendáriumban százhusz oldal jutott s benne országos nevű írók közleményei ékeskednek. Herceg Ferenc, Rudnyánszky Endre, Kósa Albert, Vajda Ernő, Kóbor Viktor, Lia, Elnödy Imre és Homonnai Albertől hoz egy-egy novellát s ezek mind-egyike a magyar modern novellairódatom egy-egy remeke. Verses közleményei nem nagy számmal vannak, de ami van, az állandó ér-tékű alkotás. Ugy a prózai, mint a költői köz-lemények írói közt helybeii csak elvétve talál-kozik; ezzel szemben azonban az ismertető cikkeik mindegyike lokális érdekű és tárgyú. Az irodalomban mindjobban tért foglaló női nemnek diadalmos küzdelmét látszik honorálni a kalendáriumnak az a képekkel ellátott cikke, mely az aradi írónők újabb gárdáját bemu-tatja. A kötet képei egyáltalában sikerültek s ugy ezek, mint a naptár új külső kiállítású és csinos fedőtáblaja a részvénytársaság nyemdá-jának vannak díszségére.

A kalendáriumnak legértékesebb része min-denesetre a „Cimtar.” Az irodalmi rész egyik cikke beszámol arról, hogy miként készült a kalendárium; de azért a cikkeből még csak nem is sejtethetjük, hogy mennyi utánjárásban, meny-nyi körültekintésbe került ennek a cimtárnak az összeállítású, amivel a szerkesztők eléggé nem méltányolható szolgálatot tettek Arad kö-zönségének. E cimtar há fotográfiája a mai Aradnak, megvilágítva a város intézményeit minden képzelhető szempontból s mig nekünk felvilágosító utmutatóul szolgál, addig egy ké-sőbbi kornak megbízható kutforrásul fog szol-gálni városunk fejlődésének megírásához. Pon-

tosság tekintetében a Cimtár méltán sorakozik az előbbi kötetekéhez és nógatásul szolgálhat az „Aradi Közlöny” szerkesztőségének és kiadóhivatalának, hogy a kalendárium kiadását a jövőben is folytassa.

Kara György.

Kettős gyilkosság Aradon

— Agyonlőtt varróleány. — A szerelmes kereskedő-segéd merénylete. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Ma este kilenc óra táján Arad egyik külvárosában kettős gyilkosság történt. Egy szerelmes aradi kereskedő-segéd, a husz éves Adamovits Mihály, aki a Reich bazárban van alkalmazásban, elment régi szerelmesének Terik Klára 18 éves leány anyjának, özvegy Terik Mihálynénak Közép utca 17. szám alatti lakására és ott rövid szóváltás után két golyót eresztett az özvegy asszony testébe, azután pedig a gyilkos fiu elől menekülő leányt három lövéssel megölte. Az özvegy zöldségárú asszony állapota nem aggasztó és el tudja mondani a bűntény előzményeit.

A fiu ezután haza vándorolt Illés-utca 104. szám alatti házban levő lakására és ott nővérének azt a kijelentést tette, hogy agyonlőtte szerelmét, annak anyját, azután pedig önmagába lőtt. A nyomok azonban azt mutatják, hogy a fiu tulajdonképpen nem is lőtt önmagára, hanem csak késsel sebesítette meg a mellét, bicsekával szurta ki a ruháját, hogy az a látszata legyen, mintha ő is meg akart volna halni. — Az sem lehetetlen, hogy a fiu revolverből lőtt önmagára, azonban úgy intézte a lövést, hogy az csak a bőrt horzsolja és a ruhát égesse meg. A ruhán tényleg látszik is a revolver okozta égési nyom. A szerelmes legény először önkivületi állapotban levőnek mutatta magát és a helyszínen megjelent rendőrségnek megtagadott minden felvilágosítást, Kabdebó György dr. inspekciós rendőr orvos azonban konstataulta, hogy a fiu sebesülést teljesen jelentéktelen. — Erre azután Berecz Ferenc rendőrcapitány intézkedésére a Jváros házára hozták Adamovitsot, ahol megegyezően konstataálták, hogy a sérülése csakugyan nem veszélyes.

Adamovits különben a gyilkosság előtt levelet írt Greén tb. főkapitánynak s abban azzal okolja meg tettét, — amelyre megfontoltsággal előre készült — hogy özvegy Terikné a piacon öt munkakerülő semmiházinak mondta, aki feleségét nem tudná eltartani. A rendőrcapitány faggatására a fiu itt sem adott választ. A mi megállapításunk szerint hónapokig tartó vizsgálatok előzte meg a mai véres cselekményt. A leány anyja ugyanis megakadályozta azt, hogy ő kedvesével együtt élhessen és mindenkinek azt híresztelte özvegy Terik Mihályné, hogy élnetetlen, semmire való fiu és a feletti haragjában akarta mindhármukat elpusztítani. A fiut előzetes letartóztatásba helyezték és folytatják ellene a vizsgálatot, azonban az izgalom következtében olyan idegrázó kódot kapott, hogy nem lehetett kihallgatni.

A bűncselekmény részleteiről a helyszínen járt munkatársunk a következőket írja:

Ahol a gyilkosság történt.

A Közép utca 17. b) számú ház két kis kamrájába lakott Terikné és Klára leánya. Szinte elképzelhetetlen, hogy tudtak ott lefeküdni: a szoba alig két lépés hosszú s oly alacsony, hogy megtermett ember nem is tud benne kiegyenesedni. A szobában nehéz a levegő, fűledt, elhasznált.

Az első szobában egy ágy van, két szék és egy asztal. Az asztalon szanaszét evőeszközök, lábas, egy rongy darab. A második szobában aludt az utóbbi időben Terik Klára. Ez valamivel nagyobb. A sarokban, az ajtó mellett alacsony kerek, négylábú „sparherd,” rajta egy letakart lábas. Káposztát és egy kis húst tett fel benne melegíteni egy órával a rémtett előtt Terikné. A szoba közepén, az asztal mellett elhuzva egy szék áll.

— Itt várta meg Adamovits Mihály Terikné — magyarul egyik házbéli. — Tetszik tudni az asszony este a leánya elé ment, aki házakba járt varrni. Azalatt, míg távol volt, jött Adamovits, bement a leány szobájába. Ugy kilenc óra táján jött haza az asszony, meg a leánya. Az öreg asszony a lövöldözés után elmondott itt mindent.

— Ugy történt kérem, hogy az öreg asszony, meg a fiu civakodni kezdtek. Mert tetszik tudni a fiu vagy egy éve együtt élt a leánnyal, de Terikné nem jó szemmel nézte a dolgot. Adamovits meg a leány együtt laktak a Gyár-utcában, de a fiu keveset keresett, aztán Terikné is beszélt a leánynak addig-addig, míg hazaköltözött. Most elsején jött haza a leány, de Adamovits még most is minden este eljött hozzá. Terikné folyton veszekedett vele, hogy minek csavarja el a leány fejét, mikor ugysem tudja eltartani.

— Tegnap a piacon is panaszkodott Terikné, hogy Adamovits tönkreteszi a leányát. Adamovits ismerősei vissza mondták neki a dolgot s ebből keletkezett a veszekedés.

— Adamovits kérdőre vonta ezért Terikné, a nyelvess asszony pedig hamar kész volt a felelettel. Lehordta Adamovitsot, elmondotta léhűtőnek, csirkefogónak.

— Az ilyen élnetetlen, keresetképtelen fickónak nincs a leányom körül semmi keresni-valója! — mondotta Terikné.

Adamovits magából kikelve válaszolt:

— Ugy? Hát keresetképtelen vagyok? Na hát akkor legyenek teljesen az, de maguk is elpusztulnak!

— Ezzel előkapta revolverét s Terikné felé szegezte. A zöldségárúsné rémülten hátrált az ajtó felé, de még mielőtt azt elérhette volna, a fiu kétszer rálőtt. Az egyik lövés keresztül-furta az asszony jobb tenyerét, melyet védőígg tartott maga elé, a másik pedig a bal mellén hatolt keresztül, de nemesebb részeket nem érintett s így csak könnyebb sérülést okozott.

Ezalatt a leány rémülten kifutott a szobából s az udvaron keresztül a házigazdának, Mihaleszk Péternek ajtaja felé futott. Már elérte az ajtót, mikor Adamovits kezében a tüstőlógó revolverrel utánaszaladt.

Mihaleszk a következőképp mondotta el munkatársunknak az ezután történeteket:

— Álomból vert fel a lövöldözés zaja. A sötétben felugrottam s az ajtó felé siettem. Akkor ért oda Terik Klára is és kívülről nagy erővel dörömbözött. Közben rémülten sikoltott:

— Eresszenek be! Eresszenek be! Jaj, megöl!

— Mire az ajtóhoz értem, már egy újabb lövés dördült el. Sietségemben nem találtam meg a kilincset. Eközben Adamovits még kétszer lőtt. Mire az ajtót kizártam, Terik Klára már halálosan meg volt sebesítve. Berogyott a szobába s egy szó, egy jajkiáltás nélkül elterült a földön. A hátából, meg a fejéből patakzott a vér.

— Adamovits közben visszaroht Terikék szobájába s ott maga ellen fordítva a fegyvert, kétszer mellbe lőtte önmagát. Nem sebesült

meg súlyosan, mert rögtön, kalapját, kabátját itthagya, hajadonfótt elszaladt.

Mihaleszk konyhájában ott fekszik még mindig Terik Klára hullája, úgy, amint a szerencsétlen leány elterült a földön. A szoknyája bokáig felhajta. lábán fekete félcipő, harisnyája lyukas. Felső testéről levágták az orvosi vizsgálat előtt a ruhát. Bal lapockáján egy krajcárnyi lőtt seb. A seb széle meg van pörkölődve Haja borzas, vértől áztatott. Körülötte mindenütt véres a padló. Itt-ott nagy csomóban áll össze a megaludt vér. Arcát nem látni. Még az ajtó szemöldökfája és két oldalája is véres. A lövés pillanatában freccsent rá néhány csepp Terik Klára véréből.

Adamovitsék lakásán.

Adamovits eszméletlenül feküdt apjának Adamovits Milán cipésznek lakásán, amikor tudósítónk ott járt. A szoba jóval nagyobb, mint a Terikéké, de tágasnak azért nem mondható s nyolc ember lakik a szobában.

A gyilkos egyik testvére, tíz éves kis leány, még mindig nyugodtan alszik a szobában. Még nem is tud semmiről, a kiáltozás, a sok járás-keles, nem tudták felébreszteni.

A merénylő anyja és apja nyugodtan ültek s készeéggel, minden meghatottság nélkül mondták el a történeteket.

Az anya kezd beszélni. Rossz magyarsággal, de nagy bőbeszédűséggel mondja:

— Jaj ez a rossz fiu, már annyi bajt csinált! Már tavaly is egyezzer így volt a Klári miatt! Hogy ilyen bolondos! Akkor is azért volt, mert a Klári anyja nem akarta a dolgot. Pedig a Miska szerette a Klarit és Klári is szerette Miskát. Hogy aztán az az asszony anynyit veszekedett, hát a Klári azt mondta, hogy haljanak meg együtt.

— Akkor is úgy feküdt a Miska a földön, mint most. A Klári jött hozzám szaladva, hogy a Miska megvágta magát. A melyin volt kérem egy vágás és folyt a vére, de három nap múlva kijöhetett a kórházból. Azt megmondotta nekem, hogy együtt akartak meghalni, a Klári elő is kereste a borotvát, de ő aztán megsajnálta a leányt.

— Akkor Terikné felment Budapestre, a Klára meg a fiam pedig összeköltöztek. Három hónapja vissza jött az asszony, aztán folyton hívta a leányát. Elsején vissza is ment a Klári, a fiam pedig hazaköltözött.

— Mondja el, hogy jött haza a fia ma este? — kérdezte munkatársunk.

A gyerekek már lefeküdtek, ebben az ágyban alszanak kérem hárman, abban pedig a másik kettő. Mi is már le akartunk feküdni, amikor bezaladt a Miska. Olyan furcsán nézett ki! A Lukrécia megkérdezte tőle, hogy:

— Hol a kalapod Miska?

— Ő csak annyit felelt:

— Hallgas! Végeztem Kláriver!

— Láttam, hogy mindjárt eldül, azért oda mentem és megfogtam. Levettem a kabátját, hát látom, hogy ki van égetve, meg az ing is lyukas!

— Nem volt véres az ing?

— Nem kérem, csak ki volt égetve! Aztán kérdeztem, mit csináltál Miska?

— Semmit — felelte. — Azt mondták, hogy nem tudok keresni. Hát ezantul majd nem is kell keresni!

— Lefeküdt a földre, azóta ott is fekszik, nem szól egy szót sem többet.

Adamovits Mihály háttal feküdt a földön. Felső teste lemezletlenül. A sovány testen s bordák erősen kidülledtek, a medencecsont pedig ugylátszik, mintha csak bőrrel volna takarva. Arcát nem lehetett látni, a földnek volt fordulva. Barna haja össze-vissza kuszált...

Orvosi konzilium a királynál.

(Riasztó hírek az uralkodó egészségéről.)

Távirati tudósítás.

Bécs, december 21.

Bécsből jelenti tudósítónk: A Zeitsung mai esti száma a következőket írja: A király állapota épen nem kielégítő. A király légsó hurutban szenved és leányának Gizella hercegnőnek kívánságára Orfner és Chiari orvosok, továbbá Kerzl dr. udvari orvos konziliumot tartottak a király betegségéről. A király ma reggel nyolc órakor Mária Valéria főhercegnőt tíz órakor, Paar és Bolfras gróf főhadsegédekét, utána pedig Aerenthal gróf külügyminisztert fogadta kihallgatáson.

A király állapotáról már tegnap nyugtalanító hírek kerültek forgalomba. Náthája súlyosbodott s erős köhögési inger zavarja alvását. Már három éjjelt töltött álmatlanul s kezelő orvosa a szivverés gyöngeségét konstata. Az álmatlanság tünetei napközben is jelentkeznek, még pedig a közérzés elgyengülésében. Különösen rosszul érezte magát a felség a múlt hét két napján. Kerzl dr. vezértörzsorvos, udvari tanácsos, a ki a schönbrunni kastély mellett egy kis villában lakik, ezt a két napot nem töltötte a lakásán. A király hálószobája mellett levő egyik kisebb szobában tartózkodott és mind a két éjjelen többször jelen meg az uralkodó ágyánál. A király napközben két, legföljebb három látogatót fogad. Így vasárnap Parst bajor ezredes fogadta. Az udvari ebéd, amelyet e vendég tiszteletére ugyanazon a napon este kellett volna megtartani, elmaradt. — Ugyancsak elmaradt az az udvari ebéd is, amelyet az orosz cár nevenapján tartanak meg évente.

A király állapotáról szóló magánjelentéssel szemben félhivatalosan jelentik, hogy őfelsége állapota teljesen kielégítő és a Bécsben terjesztett hírek börtömanőverre vezethetők vissza. A király a múlt hét két napján gyöngékedett ugyan, de állapota semmi okot aggodalomra nem ad. Őfelsége mint eddig, most is zavartalanul végzi uralkodói teendőit s a kabinetiroda a Berlinből érkezett tudakozódásra a legmegnyugtatóbb választ küldhette Vilmos német császárnak.

Egy későbbi távirat ezt jelenti Bécsből:

A király egészsége egészen jó s ő felsége kitűnően érzi magát. A rossz egészségi állapotáról szóló hír nem felel meg a valóságnak. A király az előléptetéseket még nem írta alá s azokról naponként jelentést tétet magának. Ő felsége ma reggel negyedfél órakor kelt föl és kilencedfél órától tizedfél óráig nyitott ablak mellett dolgozott. Ha az idő szép marad, akkor délben egy óra hosszáig sétálni fog a kamarkertben. Valamennyi látogató kitűnően mondja a király egészségét és színét. Ez értesülésünk kiegészítésül közöljük a félhivatalos cáfolatot: mely szerint:

Mértékadó helyről ismételt hangoztatják, hogy a riasztó hír nem igaz, a király szubjektív érzése igen jó és a jelenlegi csak muló hurut.

Bécsből jelentik: A Budapesti Hírlap mai számát, a mely délben érkezett Bécsbe, a király állapotáról szóló riasztó híre miatt a rendőrség elkobozta. Azonkívül elkobozták a délben megjelenő Mittagszeitung és a Deutsches Volksblatt számait is, a melyek a hirt a budapesti újság citálásával közölték.

Bécsből jelentik: A király állapota teljesen kielégítő és csupán csak a bizonytalan idő

és a városban uralkodó nagy köd miatt intik az orvosok elővigyázatára a Felséget, akinek különben sem életmódjában, sem állapotában nem állott be semmi változás. A király ma több látogatót fogadott és este nyolc órakor rendszeren lefeküdt.

Az agyonütött ügyész.

— Etter Dezső dr. katasztrófája. —

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, december 21.

Miként az Aradi Közlöny megírta, Budapestben egy épülő ház állványainak szétbontásánál egy nehéz, öt méter hosszú padlódeszka négy emeletnyi magasságból lezuhant és ráesett Etter Dezső dr. királyi ügyészre, a ki oly súlyos koponyacsonttörést szenvedett, hogy kevéssel utóbb a Rókus kórházban, a hová a mentők elszállították, meghalt. A megrendítő szerencsétlenségnek szemtanúja volt a tragikus véget ért ügyésznek a felesége is, aki férjével együtt épen a karácsonyi ünnepekre vásárolt ajándékokat családjának.

Városszerte, de különösen a birói és az ügyvédi karban mély megdöbbenést keltett és nagy részvéttel találkozott Etter Dezső dr. királyi ügyész halálos balesete. A szerencsétlenül járt ügyész egyike volt a legpedánsabb tisztviselőknél. Ő vezette a fogházi ügyosztályt s hatáskörébe tartozott a büntetések végrehajtásának elintézése. Tegnap két napi szabadságot kért. Kéméndre akart vadászni menni.

— Péntekre biztosan hazajövök! — mondotta ügyésztársainak.

— Aztán biztosan megjössz? — kérdezte tőle az egyik.

— Ha csak a guta meg nem üt, itthon leszek péntekre, — felelte Etter dr.

A péntek holnap lesz. S a szerencsétlen ember holtan fekszik a törvényszéki orvostani intézetben és holnap fölkoncolják, megállapítani halála okát s délután temetik. Aznap, amikor megjöttét ígérte. Az ügyészségen kitűzték a fekete lobogót. Etter gyászborult özvegyénél állandóan ott tartózkodik Sellyey Barnabásné, a főügyészség vezetőjének felesége és vigasztalja a szerencsétlen uriaszonyt.

Etter Dezső dr.-t 1898-ban Balassagyarmatról mint alügyészt helyezték át a budapesti királyi ügyészséghez s 1905-ig a főügyészséghez volt beosztva. 1905-ben ügyésszé nevezték ki s az ügyészségi fogház kezelésével és felügyeletével bízták meg. Mint királyi ügyész ugy a táblán, mint a törvényszéken számos nagyobb ügyben képviselte a vádat a főtárgyalásokon, így Takács Zoltán pénzhamisítási ügyében is.

Az a három munkás, akiknek a formális birkózása közben a gyilkos deszka Etter fejére zuhant, ma délután az ügyészségre került. Mind a hármat, Deák Istvánt, Rogács Jánost és Adamek Györgyöt kihallgatták ma délelőtt a rendőrségen. Vallomásuk szerint a deszkazuhanás úgy történt, hogy Rogács a negyedik emeletről leadta a deszkákat a harmadik emeleten álló Adameknek s minden deszkaleadásnál kiáltott egyet. Epen a tizenkilencedik deszkánál tartott, mikor arra ment egy Kakas nevű rap-számos. Adamek látta, hogy a deszka fejen érne Kakast s odéb taszította a deszkával. Erre Kakas megdühödött, nekiment, összekaptak, dulakodás lett belőle s birkózás közben a hatalmas padlódeszka lezuhant. Előállították Kakast is, aki azonban tagadja az egész dulakodást.

Kihallgatta ma a rendőrség Rózner Antal főpallért, Hermann Rezső pallért és Blokupoczky János állványozó pallért. Kétségtelen eddig az, hogy a három munkás okozta a ka-

tasztrófát s hogy nem volt pallér, aki a végtetes dulakodást lehetetlenné tette volna.

Edvi Illés László, a Bud pesti Építőmesterek szövetségének titkára így nyilatkozott egy újságíró előtt:

— Érthető a felháborodás, de az építőmestereket igazán nem érheti vád. Egy építőmesterek három-négy épülete van, nem lehet ott mindegyiken. Hanem ott van a pallér, akinek magas a fizetése és akinek teljes a felelőssége. A legújabb katasztrófával kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy állványokat kieserelni nappal nem szabad, ezt a szabályzat értelmében a nappali munkaidő után kell végezni. S ha tény az, hogy a dulakodásnál a pallér távol volt, akkor a teljes felelősség az ő vállán van. Mi minden elgondolható módon igyekszünk lehetetlenné tenni építkezési katasztrófák történéseit, de az irodából nem ügyelhetünk arra, amit a pallérra bízunk.

Szent Imre-kollegium Aradon.

— Küldöttség Glattfelder püspöknél. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Glattfelder Gyula dr. püspök aradi látogatása alkalmával nyilvánosan is tett olyan nyilatkozatot, hogy hajlandó jövedelméből nagyobb összeggel támogatni például egy apácázárdával egybekötött aradi leánynevelő intézetet. Bizalmasabb körben pedig teljes nyíltsággal tárta föl a csanádi egyházmegye főpásztora elhatározását, hogy a püspökség jövedelmeinek azt a részét, amelyet személyes és püspöki háztartási céljaira nem használ fel s ami évenként jelentős összeg, egyházi, kulturális és katolikus nevelő intézmények létesítésére, támogatására fordítja. Arad számára, ahol kifejezetten katolikus felekezeti tendenciájú intézmények eddigelé nem voltak, Glattfelder püspök különösen szívesen nyitotta meg adozatkésztségét és egyenesen fölcszólította az aradi katolikus vezetőkembereit, hogy terjesszenek eléje programot az Aradon létesítendő katolikus kulturális intézményekről. Együttal azonban azt is kijelentette a püspök, hogy szívesen látná, ha az aradi katolikus intézet: Szent Imre kollégium és internátus lenne.

A püspöki óhaj és bőkezűség parancs volt az aradi katolikus vezetők számára és teljes csöndben megkezdődött a mozgalom az aradi Szent Imre-kollegium megvalósítására. Azok, akik ezzel az ügygel foglalkoztak, elsősorban a városi árvaházat szerették volna megvásárolni a kollégium céljára. A város azonban nem ment bele az árvaház eladásába és így a heteken át folytatott tárgyalások eredménytelen maradt. A Szent-imrés internátusért lelkesedők ezután más, alkalmas telek után néztek, de ilyet csak mostanában tudtak találni. Harminc napos opiót szerettek az Orczy-uti Scherhag fele telekre, amelyre még nemrégiben szanatórium építése céljából alkudoztak. Ezzel az opióval az aradi Szent Imre-kollegium ügye anyira megérett, hogy a mozgalom vezetői már holnap Temesváron tisztelegnek Glattfelder Gyula csanádi püspöknél és a Scherhag fele teleket ajánlják megvételre az adozatkész püspöknek, akit arra is megkérnek, hogy az aradi Szent Imre-kollegiumot, amelyet az aradi katolikus társadalom érdekében szükségesnek tartanak, mielőtt építtesse föl.

A püspök elé járuló küldöttséget Múlek Lajos dr. közjegyző vezeti. A küldöttségben részvételre jelentkeztek: Burián János, Jancsovics Ferenc főrealiskolai igazgató, Valkányi Rezső dr., Metzger Marton dr., Steiner Ferenc, Hoffmann Antal, Szathmáry Gyula, Borczky Imre dr., Simonfi Imre, Virágh Lajos, Nachtnebel Odón, Velcsov Géza dr., Lócs Rezső, Hail István, Lengyel Gyula dr., Maresch Gyula és Denk Rezső.

Műlek Lajos dr., a küldöttség vezetője az Aradi Közlöny munkatársa előtt így nyilatkozott a holnapi püspöki audienciáról és az aradi Szent Imre-kollégiumról.

— A csanádi püspök aradi tartózkodása alkalmával kifejezte hajlandóságát egy aradi katolikus jellegű fiú-nevelőintézet és internátus létesítésére és annak támogatására. Ezt az intézetet meg akarjuk valósítani és pedig oly módon, hogy abba felekezeti különbség nélkül legyenek föl a növendékek, középiskolai tanulókat, esetleg iskolai hallgatókat is. Hangsúlyoznom kell, hogy felekezeti különbségre való tekintet nélkül fog működni ez az intézet. A részletekről most még nem tudok mondani semmit, mert hiszen éppen azért vezetek holnap tisztelő küldöttséget, hogy a fölmerült terv részleteit Glatfelfeder Gyula püspökkel megbeszéljük és bőséges tanácskozást folytassunk a kivitel módjairól. Lehet, hogy az intézet neve Szent Imre-kollégium lesz, lehet, hogy más, de annyi bizonyos, hogy nem akarja és nem is fogja a felekezeti szeparációt szolgálni.

HIREK.

Hetven borbély-segéd sztrájkja.

— Részleges munkabeszüntetés. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Az aradi fodrász-segéd munkabeszüntésének ma este fordulóhoz jutott. A segédek küldöttei és a mesterek bizottsága több órán át tartó tárgyalás után nem tudtak megegyezésre jutni, a mesterek bizottságának azt a figyelemztetését, hogy a tárgyalásokat ne tekintsék véglegesnek, a segédek nem respektálták, hanem hetvenen kimondták, hogy holnap reggel nyolc órakor beszüntetik a munkát.

Mint megirtuk, a segédek követeléseinek jelentősebb pontjai a béremelésre, a hétköznapi kimenőre és egységes munkaidő behozatalára vonatkoztak.

Ma este az ipartestület házában a mesterek és a segédek bizottsága újból értekezletet tartottak, hogy megállapodásra jussanak. A mesterek képviselői kijelentették, hogy ők a maguk részéről az összes munkadókat kötelező választ nem adhatnak, hanem csak átvehetik a segédek kívánságait és azt az összességgel tudatják. Véleményük szerint — úgy mondották — a mesterek a fizetésjavításra vonatkozó kikötéseket teljesíteni hajlandók lesznek és a 60 korona havi bért húzó segédnek tiz, a kisebb fizetésűnek tizenöt százalékos béremelést megadják. De a hétköznapi kimenő, a hét órai nyitásra és a nyolc órai zárásra vonatkozó követeléseket nem tartják teljesíthetőnek, habár ezeket a kikötéseket is a plénum elé terjesztik megfontolás céljából. Kijelentették végül, hogy a pozitív választ csak január 15-én juttatják el a segédekhez. Ezzel be is fejeződött a tárgyalás. A mesterek választát hetven alkalmazott a Suciu-házban lévő Park-vendéglőben várta. Szathmáry Béla referált az ülésen történekről. A jelenlévő segédeket a mesterek kijelentései nem elégitették ki és egyhangúlag kimondták, hogy holnap, péntek reggel nyolc órakor beszüntetik a munkát és a Suciu-házban megnyitják az üzemműhelyt.

Mint hogy Aradon sztrájk borbélysegéd van állásban, a sztrájk nem általános, mert negyven segéd nem oszlatkozott a munkabeszüntető táborához.

— Az Aradi Közlöny naptárának szétküldése folyamatban van. Az arra jogosult helybeli előfizetők korábban kivétel nélkül megkapják a díszes kivitelt 500 oldalas naptárt, amelyet a lapkihordók turnusokban kézbesítenek. December 22-én, pénteken kapják meg a naptárt az Antich Lajos utcában, Knézház Károly utcában, Lujza utcában, Mikos Kelemen utcában, Lahner György utcában, Közép utcában,

Bem-utcában, Szent István-utcában, Darányi János-utcában, Sina utcában, Koszoru utcában, Aranykő-utcában, Lovarda utcában és Kelemen téren, továbbá Tökölly Imre, Vadász, Határ, Rákóczi, Szent Pál, Alsómarosparti, Bercsényi Miklós, Hajó, Part, Árok, Virág, Angyal, Trombita, Péter, Fűrj, Akác, Fácán utcában, Szent Péter téren, Ilona, Szarvas, Gyár, Damster, Választó, Csutora, György, Vilmos és Botond utcában lakó előfizetői az Aradi Közlönynek. — Az Aradi Közlöny kiadóhivatala ezúton kéri azon t. előfizetőit, akiknek előfizetési hátralékuk nincs és így naptárra igényt tarthatnak, de azt tévedésből nem kapják meg, ezen körülményt közölik az Aradi Közlöny kiadóhivatalával, (Telefon 151.) hol panaszuk azonnal elintézését nyer.

— Beteg a trónörökös? Bécsből jelentik: A császárvárost egészen izgalomba ejtették a Burg-ból kiszivárgó hírek. A nyugtalanságot fokozza, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös is megbetegedett. Erről a következő táviratot kaptuk: A Prágában megjelenő *Narodni Lisly* legjobban informált bécsi forrásból jelenti: Ferenc Ferdinánd trónörökös orvosai tanácsára a telet St. Mauriceban fogja eltölteni. A trónörökös a tél folyamán egészen a pihenésnek fog élni és semmiféle udvari fogadáson vagy ünnepélyen részt nem vesz. Mindez azért történik, hogy megrendült egészségét helyreállítsa. A trónörökös St. Mauriceban családjával is elkiséri. Ferenc Ferdinánd valószínűleg csak március végén fog Bécsbe visszatérni. A felesleges izgalomtól tartózkodnia kell a az orvos elrendelte, ha elutazik a trónörökös, csak a legszükségesebb aktákat és irásokat küldjék utána.

— Főszolgabírók a miniszterelnöknél. Budapestről jelentik: A varmegyei főszolgabírók ma egy monstre küldöttséget akartak a miniszterelnökhöz, vezetni, a miniszterelnök kívánságára azonban 20 főre redukálták a küldöttség számát. A deputáció nevében Horváth József dr. intézett beszédet a miniszterelnökhöz, melyben válaszolt a főszolgabírók mostoha helyzetét és rámutatott arra, hogy a velük egyenrangú járásbírók és tisztviselők aránytalanul előnyösebb helyzetben vannak, mint ők. Nem bizalmatlankodnak, nem nyugtalankodnak, csupán arra kéri a miniszterelnököt, hogy emlékiratukat méltassa figyelemre és lehetőleg szanálja sérelmeiket. A miniszterelnök válaszában mindenekelőtt köszönetet mond, hogy a monstre küldöttség helyett kevesebben jöttek. Senki jobban szívén nem viseli a szolgabírók sorsát és senki sem ismeri és értékeli jobban munkájukat, mint ő és éppen ezért biztosítja a küldöttséget, hogy a főszolgabírói kar kívánságát, alapos figyelemben fogja részeseíteni és amennyiben kívánságuk teljesíthető, teljes erejével azon lesz, hogy azok mielőbb teljesíttessenek is.

— Mérgezés az udvari ebében. Münchenből jelentik: Klára hercegnő, a régens-herceg unokabuga néhány nap előtt ételmérgezésben súlyosan megbetegedett. A bajor udvari ebében történt, ahol nemcsak a hercegnő, hanem mások is rosszul lettek súlyos mérgezés tünetei között. Kiderült, hogy az ételekbe eddig ki nem derített módon *rézgalic* keveredett. Az esetet előbb nagy titokosan tartották és csak most, hogy a hercegnő már jobban van, jutott nyilvánosságra.

— Az altiszti kérdés rendezése. Félhivatalosan jelentik: A *Neue Freie Presse* legutóbbi számában az altiszti kérdés rendezésére vonatkozólag közölt hírei tájékoztatásán alapulnak. A legutóbbi közös miniszteri tanácskozás alkalmával az altiszti kérdés szóba sem jött, tehát nem is hozhattak ez ügyben határozatot. A kérdés évek óta tárgyalás alatt van, de még koránt sincs abban a stádiumban, hogy az erre vonatkozó törvényjavaslatot a közeli időben a törvényhozás elé lehetne terjeszteni.

— Az autóképek védelme. A kereskedelmi miniszter ma Arad város törvényhatóságához körrendeletet intézett, amelyben felhívja a figyelmét arra, hogy az autóképek elterjedése következtében a közutak biztonsága fokozandó és különösen oly tárgyak, melyek a gépkocsik megrongálását okozhatják, gyakori tisztogatás által az utakról eltávolítandók. Utasítja továbbá a hatóságot, hogy a közönség autóképek elhelyezését ellenőrizze, mert igen gyakori az az eset, hogy a gépkocsikat a népszándékosan rongálja és az utakon mesterséges akadályokkal az utasok életét is veszélyezteti.

— Kedélyes fogház. A capodistrai fegyháznak elcsapták igazgatóját, mert kipattant, hogy az ő hivataloskodása alatt fura dolgok történtek ebben a fegyházban. Az új igazgató, mint Triesztből jelentik, alaposan végére járt elődje, Venkov ur gazdálkodásának és feltárta egész valójában. Kitűnt, hogy a fegyvenek szervezetek a fegyház vasszekrényének a kirablására. A betört szerszámokat az örök segítségével már be is csempészték. A fegyvenek egy másik csoportja hamis pénzgyártó műhelyt rendezett be. Néhány fegyverőr fölkereste a fegyvenek hozzátartozóit és pénzt kért a számukra, de a pénzt tulajdonoson elcsikkasztották és csak egyrészt adták át. És még néhány zsiványt követtek el az örök, a kik közül többeket már elcsaptak.

— Bankcsalás Oravicán. Három nap előtt beállított Oravicai Kereskedelmi és Iparbankhoz román ember *Mundronye* György, románosiklósi gazda és tehermentes ingatlanaira tízezer koronát akart felvenni. Miután pedig a bank tisztviselője meggyőződött, hogy *Mundronyenak* száz hold tehermentes ingatlana és háza van, a kölesönt megszavazták, a kötelezvényt kiállították és utasították a felet, hogy a románosiklósi jegyző és bíró előtt írja alá és az emittettek pedig a kötelezvényt tanuképp írják alá. Az ily módon aláírt kötelezvényeiket pénteken be is állított a bankba a *Mundronye*, hogy a már megszavazott kölesönt felvegye, de miután a bank tisztviselőnek *Bribetye* György községi jegyző, az egyik tanu aláírása gyanusnak tűnt fel, elmentek a főszolgabírói hivatalba, ahol *Bribetye* aláírásának hamis voltát azonnal felismerték. Az időközben értesített esendőség éppen abban a pillanatban vette védőszárnyát alá *Mundronyét*, amikor az ezer koronát *Saemayer* pénztáros kifizetni kezdte. Csakhamar megvallotta a bankcsaló, hogy *Románosiklován* *Traiszta* József, *Metodje* Gíru és *Lazar* Marica a bűntársai. A nyomozás még folyamatban van.

— Megnémut az ivástól. *Ursz* János 66 éves nepszerűsége tegnap este teljesen berugott állapotban tért haza a lakására. Hozzá tartozói észrevették, hogy a jobb szemét felett ütéstől származó vérárfutások vannak. Minthogy azonban *Ursz* idült alkoholistának nem is vetettek ügyet reá, mert azt hiték, hogy bizonyára elcseszt valahol és ettől keletkezett az elváltozás. Megerősítette ezt az is, hogy a napszámot sógorója a *Ferenc* téren a földön fekvő látta. Ma délután ébredt csak fel mámorából *Ursz*, aki azonban a körülötte állók kérdéseire nem tudott válaszolni, mert alvás közben elvesztette a beszélő képességét. Azonnal értesítették a rendőrséget, mert azt hitték, hogy a legényt valami fejen ütötte és ezért némut meg. *Berecz* Ferenc ügyeletes kapitány és *Kabdebó* György dr. megjelentek a betegnél. A tiszt orvos megállapította, hogy alkohol mérgezés következtében agyvérzés állott be és ez okozta a beszélő képesség megbénulását. A rendőrkapitány jelekkel akarta megtudni *Ursztól*, vajon bántották-e, de a kezeivel intett válaszok oly zavarosak, hogy azokon eligazodni nem lehet. A nyomozás megindult.

TARKASÁGOK.

(Magaviseletről hármast.) Az elemi iskolákban még meg van az a régi kedves szokás, hogy karácsony és húsvét előtt bizonyítványokat kapnak a nebulók. Ha jó a bizonyítvány, akkor legalább általános boldogság költözik a családba, ha pedig rossz az igazgató ur értesítője, akkor az egész ünnepet átsirdogálja a rossz gyerkőc. Épen ezért a tanulók azon buzgólkodnak, hogy jó bizonyítvánnyal lepjék meg szüleiket, akkor legalább a Jásuska is kegyesebb szívű lesz hozzájuk.

Szendrey Mihály szinigazgató ravaszkodó Misi fia is mindent elkövetett, hogy a karácsonyi értesítő kielégítse a papa és az egész társulat igényeit. Minden igyekezete mellett se tudta elérni, hogy csupa jelese legyen. A bizonyítványban ott pöffeszkedett egy csunya kövér hármast még pedig erkölcsi magaviseletről.

— Ejnye, fiam — mondta a direktor — még se szép tőred, hogy épen magaviseletről hozol haza hármast. Hát olyan rossz vagy te az iskolában?

— Nem a, papa, — felelte az eleven szemű fiókó — én jó vagyok és még tegnapelőtt egyesre álltam magaviseletről.

— Hát aztán hogy kaptál mégis hármast?

— A Győző miatt — mondta a fiu határozott hangon.

— Győző Alfréd miatt, a társulatom komikusa miatt? — szólt csodálkozva Szendrey.

— Ő az oka. Egy fiu ugyanis azt mondta, hogy Várnai jobb színész, mint Győző. Hát én ezt nem tűrhettem és a földhöz vágtam a gazembert. És így kész volt magaviseletről a hármast.

(A négyes.) Ez is bizonyítvány történet. Domán Sándor kis fia sirva ment ma haza az iskolából.

— Mi bajod fiam? — tudakolta az apja.

— Nézze csak apám — mondta a fiu könyves szemmel és a kezében lobogtatta a karácsonyi iskolai bizonyítványt.

Az apa sejtette, hogy baj lehet, holott a fiu heteken át azt hajtogatta, hogy csupa egyes lesz.

— Hiszen azt mondtad, hogy csupa jelesed lesz, — szólt az apa — és most mégis sirsz.

— Igen, mert egy négyesem is van.

Domán kezébe vette a fiu bizonyítványát és olvasta: „Folyószám 4. — Kiállított 1911. december 20. stb. — Aztán örömmel konstata, hogy a fiu jó bizonyítványt hozott haza.

— Hiszen csupa egyesed van.

— Dehog. Van egy négyesem is, és pedig olyan tantárgyból amit nem is tanítanak.

— Hol van az? — kérdezte az apa csodálkozva.

Könyvek között mutatott a fiu a bizonyítvány legfeljebb sarkába:

— Itt van ni: folyó szám = 4.

TANÜGY.

(-) Az iskolaszék ülése. Arad város iskolaszéke ma délután Varjassy Lajos polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen tulnyomóan adminisztratív ügyeket intézett el. Tudomásul vette, hogy az elemi iskolai tantestületek iskolaszéki képviseletükkel Lautner Mátyás tanítót bízták meg. A napközi otthonok vezetőinek, továbbá a népkönyvtárak kezelőinek tiszteletdíját megállapította az iskolaszék, az előbbieket ötszáz koronában, a többiekét száz koronában. A gáji tantestület a tanítási idő megkezdését ismét nyolc órára akarta megállapíttatni, az iskolaszék azonban ragaszkodik az új rendhez és kimondotta újból, hogy a téli

hónapokban az előadások 9 órakor kezdődnek. Két közösi iskolatanító becsületsértési pert indított az aradi járásbíró előtt egymás ellen és a bíróság marasztaló ítéletében kimondotta azt is, hogy az ítéletet az iskolaszék tudomására adja. Az ülésre kibocsátott meghívókban úgy jelezte az iroda ezt az ügyet, mintha valami büntetés miatt ítékezett volna a tanítók felett a bíróság. Somló Armin dr. szóváltette ezt a helytelen stílizálást és kérte, hogy a jövőben óvatosabban járjanak el, mert az ügyeket nem ismerő közönség körében téves magyarázatokra adnak alkalmat.

Körömápoló készletek

(Manicure készlet.)

3611

Egyszerű kivitelű a legfinomabb kivitelig

francia és solingeni műszerekkel; csont, celluloid, elefántcsont, ébenfa, gyöngyház, teknőc és ezüst eszközökkel 5.— kor.-tól 80.— kor.-ig, továbbá

finom illatszert, fésű és kefe készletek 4—K-től 50—K-ig

igen nagy választékban

Házu Nestor

„Vöröskereszt Drogeria“

Arad, Weitzer János-utca 2.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A pap és a tanító szerelme. Karánsebesről jelentik: Imbreszku Illés dalbosfalvi lelkész szerelmi viszonyt folytatott az ottani tanító, Budeszku Péter feleségével, aki posta-mesternő is volt. A tanító esztette a dolgot és ez nagyon elkeserítette. Egy alkalommal éppen akkor lépett a postahivatalba, midőn felesége a paptól képtől szerelmes levelet olvasta. Elvette tőle a levelet, amelyben a pap a férjet nagyon legyalázza és kitánt a levélből az is, hogy a pap már régóta viszonyt folytat a feleségével. Fölbőszülve el akart menni, de szembe találkozott a pappal. A levelet megmutatta neki és azt mondta, hogy rögtön viszi a papnéhoz. A lelkész az ajtón a tanítót előrebozsátotta, majd bicskát vett elő és a tanítónak meztelenül, aki a keze ügyébe eső székkel és bottal védte magát, azonban a pap három súlyos vágást esztett rajta. A karánsebesi törvényszék tegnap ítékezett az ügyben és figyelembe véve a pap büntetlen előéletét és nagy fölindultságát, egyhónapi fogházra ítélte. Az ügyész súlyosbításért, a pap pedig enyhítésért fölebbzett.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszáma:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 857
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	— 151
melékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— — — — — 151

— Köszönetnyilvánítás. A Chanuka-ünnep alkalmából több nemesezívű emberbarát úgy, mint minden évben, az idén is megemlékezett az izr. árvaház növendékeiről: Végvári Neuman Fűst Mária urnó süteményt, Dr. Rosenberg Sándorné urnó mézeskalácsot, Dentsch Mórné urnó egy kosár szőlőt, özv. Schulhof Károlyné urnó 2 tortát, narancsot, meggyorót, fügét és cukorkát, Leopold Zsigmondné urnó 24 csomagot különféle osemegével, Tenner Józsefné urnó narancsot, fügét, diót és cukorkát, Funkelstein Józsefné urnó 2 tortát, almát, diót, fügét és cukorkát, özv. Róth Bernáthné urnó süteményt, Münz Mártonné urnó almát, diót, gesztenyét, fügét és 1 doboz teasüteményt, Lengyel Tivadár „Az én njságom“ egy évi előfizetési díját, az „Uránia színház“ több ízben belépő-jegyet küldött, Kohn Henrik (Kiszindia) egy láda almát és diót, Kilényi Adof 6 doboz értékes játékszert adományozott. E nemesezívű ajándékokért hálás szívű köszönetét fejezi ki az elnökség.

— Ingsz I. és Fla könyv- és papirkereskedése csak a Weitzer János-utcában létezik. A két üzlet egyesített raktárát igen olcsón árusítja. Imakönyvek rom. kat. evangélikus és evref leszállított árban. 6071

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 21-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Tori Sándor Kovácsnak Béla nevű fia. Meghalt: Bobák Péter 77 éves napszámos. Özv. Kozsai Gáborné 74 éves napszámos. Bongya Miklós 55 éves napszámos. Vincze László 4 éves gyermek. Házasságot kötött: Garai Kornélia General bizt. hivatalnok és képviselője Fridrich Mariskával.

— Szolid árak vannak Igaz Sándor ékszerüzletében Arad, Andrassy-tér, Minorita-palota. Telefon 821.

— A legelőkelőbb hölgyek kedvelt szépség- és bőrgyógyászata a Földes-féle Margit orvosi szeminárium, ártalmatlan és rögtön szépítő. Kapható minden gyógytárban.

— Páratlan karácsonyi alkalmi bevásárlás. Tulbalmozott raktár miatt bevásárlási áron árusítja Weinberger Ferenc ékszerész Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota) remek szép ékszereit, zsebóráit és ezüstnemű raktárát. Telefon 439. Egyben felhívjuk a közönség figyelmét lapunk mai számában megjelent hirdetésére. 6029

— Saját érdekében ajánlom a t. vevőközönségnek, hogy tekintse meg a szépen szortírozott és a legkényesebb izlésnek megfelelő karácsonyi kiállítás, hol óriási választék van a legizlésesebb disztárgyak és használati cikkekben, melyek legolcsóbban beszerezhetők. Képek között legnagyobb választék és legolcsóbban lesznek elkészítve. Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa és diszműáru kereskedés, Andrassy-tér 20. Városi és megyei telefon 568. sz. 5923

— Bál, estélyi cipők, minden formában és minőségben, igen olcsón beszerezhetők a Moszkovits-cipőgyár raktárában. Ugyanott valódi bőrcipők és bőrcipők óriási választékban.

— Kun József elsőrangú ékszerész, a m. kir. államvasutak órása. Előzékeny, figyelmes és szolid kiszolgálása miatt bizalommal keresi fel az aradi és vidéke karácsonyi ajándékot vásárló közönség. Igen ajánljuk t. olvasóink szives figyelmébe.

— Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk Novák Rudolf fogmütermét Arad Szabadságtér 5-6 szám alatt, dr. Kroszain-ház.

— Karácsonyi ajándéknak egy elegáns női bőr, selyem, vagy gyöngytáska, utazó készlet, ékszer- és varró kazetta, fésű és manikű készlet, illatszert kazetta, toilett tükör, szivar, cigaretta, visit és pénztárca, látszó, tajték és borostyán szipka, valódi francia és angol illatszerek, szép babák stb. pipere és bőrdiszműáruk dus választékban és legolcsóbban Hegedűs Gyula üzletében Arad, Andrassy-tér 15. 4638

— Karácsonyra képeskönyvek és ifjúsági iratok a legelőnyösebben Kerpel Izsónál beszerezhetők be. 4871

— Levélpapír-újdonságok karácsonyra Kerpelnél. 4871

Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruhaza
Arad, Jozsef főherceg-ut 3., (a Kos-
suth szoborral szemben.)

Nagy választék!!!

3802

Olcsó árak!!

Külön osztály mértékszerinti rendelésekre.

VIDÉK.

A magyarpécskai református egyház karácsony másodnapján délelőtt kilenc órskor alakul meg az állami iskola helyiségében. Az egyháztanács szervezését és gondnokválasztást, ünnepi istentisztelet, urvacora osztás előzi meg, mely alkalommal Szondy Géza kisperegi lelkész tart ünnepi beszédet.

KÁVÉ TEA RUM

és karácsonyi cukorkák

legjobban és legolcsóbban kapható az

ATLANTIKA

KÁVÉ és TEA
BEHOZATALNÁL

ARAD, Andrassy-tér 20. sz. a.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Hírdetés

Budapest, december 21

Készáru.

Amerika 4-el olcsóbb. Kínálat, vételcédv gyenge, 5 ezer mm. változatlan.

As árak 50 kilónként számítva:

Natáridő.

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Buza 1912. április	11.72	11.72-11.73
Ross 1912. áprilisra	10.26-10.27	10.26-10.27
Tengeri 1912. május	8.54	8.54-8.55
Zab 1912. áprilisra	9.67-9.68	9.67-9.68

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés)

- December 21 -

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀	1 060
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀	90 25
Magyar koronajárdék 8 ¹ / ₁₀	78 75
Magy. földt. kővény 4 ⁰ / ₁₀	91 -

Hórvát-szlavon földt. kővény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölesön	210.-
Tiszszab. és szegedi sorsjegy kölesön	147.-
Osztrák járadék papírban	91 05
Osztrák járadék szűstbe	94.30
Osztrák járadék aranyban	1 4.80
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀	91.-
1880. évi osztrák államsorsjegy	158.-
Osztrák-magyar bankrészvény	19.75
Magyar hitelbank-részvény	848.-
Osztrák hitelintézet részvény	647.25
Osztr.-magy. államvasúti részvény	725.50
90 frankos arany (Napoleon)	19.12
Német birodalmi márka	117 90
London vista	241 05
Páris vista	95.47 ¹ / ₁₀
90 márkás arany	23.57

A Temesvári Lloyd-Társulat
terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.
Távirati tudósítás.
(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)
1911. december 21.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	10 75-10 80
77	10 80-10 85
78	10 90-10 95
79	10 95-11 05

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos	10 65-10 70
Ross	9 50-9 40
Arpa	8 60-8 70
Zab	8 70-8 75
Tengeri	7 60-7 65

Kőbányai sertésplac.

Dec. 21

December 10. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 144-146 fillér. Fialat közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 148-150 fillér. Közép (páronként 240-280 klgr.) 150-152 fillérig.

Sertéselészám: 1911. évi december hó 18. napján volt készlet 21619 drb. - 1911. december hó 19 én felhajtott 85 drb. - 1911. december 19 én elszállított 301 drb. - 1911. dec. 20. napjára maradt készletben 21403 drb.

A hírtott sertésüzlet irányzata: csendes.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Péntek, 1911. december hó 22-én

B) bérlet

B) bérlet

Komlóssy Emma felleptével:

Táncos huszárok.

Operette 3 felvonásban. Irta: Rajna Ferenc. Zenéjét szer-
zette: Szirmal Albert. Szép Ernő verseire.

SZEMÉLYEK:

Hubert Egan	Huszár K.	Hertha	Nógrády M.
Van Flügen	Delli Lajos.	Dr. Froblocke	Ladislav J.
Van Saarburg	Vass Jenő.	Dr. Zaum	Cseh Ferenc.
Cani ius	Polgár S.	Dr. Gehring	Osáky F.
Herma, neje	Benkőné.	Proksch	Gyöző A.
Thea, leányuk	Komlóssy E.	Ede, fia	Sz. Rontay B.

Kezdete este 8 órakor.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában

az új Magyar Tudományos Színház aradi színház

Ma pénteken, 1911. december 22-én:

1. Dupint nem lehet megcsipni. Kacagató.
Nordisk sláger-sorozat.
2. Aszfaltvirág. Társadalmi dráma 3 felvonásban.
Sláger kép.
3. Tontolini mint tudósító. Kacagató.

Az előadások kezdete délután 4/8 órától folytatódással
11-ig tartanak.

Árjegyzék: Pályoly ülésenként 1 kor. Zártkörű 1 kor. 1-2
hely 80 fillér, III-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér,
IV-ik hely 20 fillér.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

Saját zenekar.

Ruhatár. - Buffet.

URANIA

színház

(Bécsi Színház-utca 1. szám, Szabadkai-tér mellett.)

Ma pénteken, 1911. december 22.

1. Turin szépségei Természet utáni felvétel. - 2.
Bohémélet. Dráma. - 3. Részletfizetésre. Ka-
cagató. Ezt követi: A berlini Deutsches Theater
előadása után

Tai-fun Nagyszerű exotikus dráma.

Előadások a. n. 4/8 órától kezdve este 11 óráig

Árjegyzék: I. hely 1 kor., II. hely 80 fillér, III. hely 60
fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek kérésnek a neszőterem kalap nélkül megjelölnek.

As előadások tartama 1 óra.

As előadása bármikor be lehet szenni

NYILTTÉR.*

Hirdetési ügynök
Arad és környéke részére
kerestetik.

Ajánlatok küldendő: Magyarország Ipari
és Gazdasági Gözkazán Tulajdonosainak Cim-
tára kiadóhivatalának BUDAPEST, VI. Baj-
nok-utca 1. szám. 7052

Névjegyek

csinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA
RESZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

Hauszer G. Kálmán

hangszerkészítő

Arad, Deák Ferencz-utca 31-32. sz.

Készít min-
dennemű. fa-, érc-, fuvó- és ütőhangszert
a legfinomabb és a legjobb hivatásban és tiszta hangzásban.

Hegedűk 5 koronától feljebb, minden kel-
lékek jutányos áron kaphatók.

Javítások legjobban és legjuttányosabban eszközöltetnek. Kitéve
javító máhely vonó-hangszerek részére. Kész-
nált hangszerek ajakkal cseréltetnek be. 7063

Rendkívül olcsó árakon

Karácsonyi

és ujévi ajándékok

**Brilliánt és arany-
ékszerek óriási vá-
lasztékban.**

Ezüst dísz tárgyak és ezüst evő-
eszközök nagy raktára. Szivar
készletek, cigaretta tárcák, ezüst-
botok. Rendkívüli nagy választék-
ban elsőrendű órák arany, ezüst
és acél tokban. Iga órák min-
den kivitelben. — Külön helyiség-
ben china ezüst.

5937

GRALLERT J. és FIA

órák- és ékszerész üzlete
Arad, Andrassy-tér 22. szám.

A alkalmas karácsonyi ajándék!

**JAPÁN
lakkdoboz**

kézi festés, finom kivitel.

Keztyü doboz 30 cm. hosszú	K. 2-80
40 "	4-—
Zsebkendő és gallér doboz 25 cm. hosszú	2-50
30 "	4-—
15 "	2-—

Japán tea-, kávé- és moccakészletek nagy
választékban.

Kotányi János

paprika-, kávé- és tea-főraktára

Arad, József főherceg-ut 3.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Telefon 809.

5349

Telefon 809.

**GYÖNGY-
virág-hét!**
a
Drogeriában!

Minden hölgy,

aki karácsony előtti héten üzle-
temet látogatásával megtisztell,
(minden vételkötelezettség nél-
kül) egy kedves és praktikus
meglepetésben részesül.

Hánzu Nestor

'Vöröskereszt' Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2.

**Olcsó
karácsonyi
ajándéktárgyak**

két üzletünk
egyesítése miatt

**a Weitzer János-
utcában**

tulzsufolt raktárunkban

Képeskönyvek, ifjusági

iratok, díszművek,

dobozlevélpapírok
rendkívül sok

karácsonyfa-dísz

helyszüke miatt

igen olcsón

árusítatnak.

Kiváló tisztelettel

**Ingusz J.
és Fia**

könyv- és papirkereskedése :-:

csak a Weitzer János-utcában.

Aradváros, megyei és interurbán telefon 517.

Kész rovatban minden este egy-
szori beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József főh. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 154. sz.
Szerkesztőségi " " 357. sz.

Apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta úti költségén — a szerkesztésben a szöveg elfér — avagy levélbéljegyekben. Tudakozásánál a hirdetés száma mindenkor közzétételben megadandó. (A jelzés levélkezelés kivételével felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, választásig csatlakozandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint: számított. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a közírásban mélyhúzóval jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali kiválasztásra díjtalanul megszerkesztendő. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alatt kérdének a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert ettől semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elkezettjük el nem vész. a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

„Inspiráció“

kérünk még 1 koronát beküldeni.

„Modern asszony“

levél van a kiadóban. 7068

Ha nem tud aludni

ne Bromot, de Vojtek és Weiss hírneves rovarporát vegye. II-5251

J. 85.

Nem értem viselkedését. Egy hét óta nem kaptam levelet, semmi hírt. Édes kicsim, irjon azonnal, nyugtalanít hallgatása. Ma elutazom, szombaton itthon vagyok, de az ünnepek alatt ismét elmegyek. Sokszor csókolom. 7069

Női fésűk,

hajtuk, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-5251

ALKALMAZÁST NYER.

Pénzbeszedő ügynökök

fix fizetés és magas jutalék mellett felvételnek a Singer Co. varrógép-részvénytársaságnál Arad, József főherceg-ut 9. sz. a. 7028

INGATLAN.

Kitűnően jövedelmező

kisebb sarok bérház bármilyen üzletnek alkalmas, a Szabadságtér mellett, 15.000 forintért eladó. Cim a kiadóban. 6088

Eladó ház.

Aradon, az Asztalos Sándor-utca 4. számú ház folyó évi december hó 22-én bírói árverésen eladatni fog. Bővebbet Bánfi Sándor zárgondnoknál. 6026

Eladó magánház.

Dessewffy-utca 7. sz. a. új ház fürdőszobával, előnyös feltételek mellett, eladó. 5011

ÜZLETEK.

Kiadó

sarok üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5182

Átadó üzlet.

Aradmegyei román nagyközségben, 40 éve egy kézben, jóforgalmu vegyeskereskedés, korlátlan italmérséssel, öregség miatt átadó. Cim a kiadóhivatalban. 7048

Nagy vendéglő

szatócüzlettel, trafikengedéllyel, 26 év óta fennálló, kitűnő forgalommal, betegség miatt örök áron eladó. Cim a kiadóhivatalban. 7025

Régi jó üzlet

mindenféle joggal, házzal együtt, előnyös feltételek mellett, helyben, eladó. Bővebbet a Körösvölgyi pálinkakaraktárban, Andrassy-tér 5. szám. 7058

Egy 40 év óta fennálló

kovácsipari műhely kiadó, ugyancsak a szerszám eladó. Scheer, Rákóczi-u. 16. sz. 7061

KÜLÖNFÉLE.

Ügyes kárpitós

ajánkozik e szakmába bármily kárpitós munkák pontos és kitűnő elvégzésére, úgy saját műhelyben, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemelés nélkül. Stáhl M., Thököly-tér 7. sz. 2237

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weiss baromfi féreg porától. II-5251

Épület és díszműbádogos

munkákat legjutányosabban készíti, úgy helyben, mint vidéken. Diamant Jenő Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben.) 8681

Férges baromfi ölök

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weiss baromfi-féregpusztító szerrel. Siker garantálva. II-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HA venni, vagy eladni akar, a legcélszerűbb, ha az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek „Vétel és eladás” rovatát használja

Értesítés!

Van szerencsénk a jótékony célú asztaltársaságok igen tisztelt vezetőségét értesíteni, hogy szegény gyermekeknek karácsonyi ajándékkul szánt cipőket a legolcsóbb árban számítjuk. Pártoljuk a helyi ipart! Aradi Cipészek Termelő Szövetkezete, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja. 8451

Likör aromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisznál. II-5251

Új női kalap divatterem.

Uri hölgyközönség szíves figyelmét felhívom Arad, Forray-utca, gr. Hunyady-palotában megnyitott és modernül berendezett női kalap divattermemre, ahol legelegánsabb őszi és téli bécsi és párizsi modell kalapok dus választékban legolcsóbb árakban kaphatók. Kitűnő tisztelettel Havas Gizella. 4981

Ingusz I. és Fia

könyv- és papirkereskedése csak a Weitzer János utcában létezik. A két üzlet egyesített raktárát igen olcsón árusítja. Karácsonyra a legelőnyösebb bevásárlási forrás. Aradváros, megyei és interurbán telefon 517. 555

Karácsonyi vásár!

A ki olcsócipőket akar, az keresse fel okvetlen saját érdekében az amerikai cipőárúházat (Salacz-utca 1., ahol most gyári árban lesz kiarusítva. 8988

Veszek üzleti berendezéseket minden szakmából, fűszer, rőfös, rövidáru üzletekből és kávéházi berendezéseket, pénzszekrényeket és tartok eladásra raktáron. Oberländer Ferenc, Temesvár-Józsefváros, József-tér 14. sz. Telefon 745. sz. 7022

Házbér könyvek

kaphatók Pichler Sándor könyv- és papir kereskedésében Arad, Szabadságtér 1. Telefon 808 sz. 2551

Spanyol-csemegezőllő

mézédes, gyönyörű minőség 5-70, kaliforniai csemegealma 5.—, amerikai Baldwin-almá 4-20 koronáért szállít öt kilós postacsomagban, bérmentve, utánvétellel S. Sandberg, Berlin 25. Kaiser Wilhelmstr. 18. p. 6098

Vízonteladásra

legolcsóbban karácsonyi és újévi képes lapok, 100 drb K 2—, 1 tucat ezüst- vagy arany-lánc K 2—, csodagyertyák tucatja 20 fillér. 1000-féle szemképrázató karácsonyfadíszek á 8 fillér. Szekrénypapír száza 80 fillér. Kissé rongált dobozu 150 drb legfinomabb levélpapír K. 3 — Névjegyek, imakönyvek, meséskönyvek, gyermekjátékok. Az összes raktár az ünnepekre való tekintettel, mélyen leszállított árban. Krausz Paulin, színházépület. 4817

Halló! Halló!

Hova oly gyorsan, a Gambinuszba jó kanári madárért. 7008

Karácsonyi és újévi vásár.

Tulhalmozott raktár végett férfi, női és gyermekcipők leszállított árban. Férfi cipők 6 koronától, női cipők 5 koronától és gyermekcipők 1 koronától feljebb. Klein József cipőkereskedő, Petőfi-utca. Telefon 826. 3725

Szagos lens az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját Vojtek és Weisznál vásárolja; 6 darab 1 korona. II-5251

A legalkalmasabb

karácsonyi és újévi ajándékok megérkeztek: 6021

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Valódi tajték és borostyán különlegességek a legnagyobb választékban kaphatók. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltnek. Alapított: 1869.

Csillárok,

villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Arad, Pólya-utca " " " " " " " "

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

KIADO LAKÁS.

Lakások kiadó.

Kölcsey-utca 9. számú házban az emeleten két négyszobás lakás és a földszinten egy háromszobás lakás kiadó. Felvilágosítással szolgál Kádár úri szabó Salacz-utca 3. szám és Rothstein Mór fűszerkereskedő Szabadság-tér 3. szám. 6095

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-5251

8—10.000 korona
tőkével rendelkező
hitelképes

7085

Társ kerestetik

egy üzemben levő, jól jövedelmező iparvállalathoz **gyártás kibővítés céljából.**

Érdeklődők közelebbi címet a kiadóhivatalban nyernek.

Mello Imre

okleveles kőművesmester

értesíti Aradváros és vidéke közönségét, hogy 5889

Építészeti irodáját

hol elvállal minden e szakmába vágó munkát, u. m.: épületek tervezését és annak kivitelét f. évi december 15-én Fejze utca 7a. sz. alól

Illés-utca 21/b. szám alá (Novák-ház) helyezte át.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy

Aradon, Anich Lajos-utca 2. sz. a.

árnyképviselet, adás, vevés, pénzkölcsön, házasságközvetítés és magánügyekben való nyomozás irodát nyitottunk,

amelyet a legnagyobb odaadással és lelkiismerettel fogunk vezetni, kérjük a nagyérdemű közönség becses pártfogását. Tisztelettel:

Tyityán Testvérek.

7050

**Biztosítom,
hogy nem bánja meg**

ha finom arany ékszer,
brillians és gyémánt ék-
szert vagy pontosan járó
zsebórát akar venni

karácsonyi és ujévi ajándéku

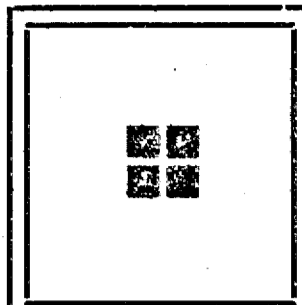
ha elmegy az olcsó be-
vásárlási helyre a Forray-
utca

ZINNER

VILMOS 8101

ékszerész és óráshoz
akkor

**Biztosítom,
hogy nem bánja meg**

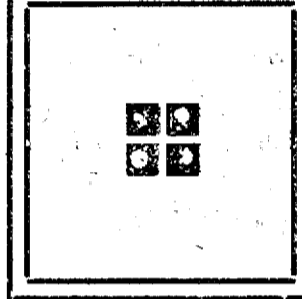

Névjegyek

csinos kivitelben
készítettnek

Az Aradi Nyomda
Részvénytársaság

nyomdájában.

!! A végeladás folyamatban van !!

E héten nagy olcsósági vásár
amíg a raktár ki nem fogy.

Hoffmann Sándor

Arad, színház-épület. 5003

Szőrme	muffek boák sapkák	Teljes ruha disszel 2-60 frt. olcsó és szép ruha- szövetek: 47, 67, 88 krajcár 120 cm. szélesség.	Mosó delai- nek 25 krajcár méterenként. Remek minták minden szinben. Ezelőtti ár 40 kr. selyem batisztok 35 kr. Ezelőtt 60 krajcár métere.	Tricot keztük 20 kr. párja. Reclam csipke gallér 15 kr.

Óriási választék mindenféle karácso-
nyi ajándéknak alkalmas cikkek

Finom fűzők 7 korona. Ezelőtt 9 korona.

Végeladás- ból megmaradt

Gyermekjáté- kok, konyha- berendezési és egyéb al- kalmi aján- dék-tárgyak.

Minden elfogad-
ható árban
kaphatók.

5791

KOHN

JÓZSEF

ARAD,

Batthyány-utca 32. sz.

Telefon szám 333.

Fürdőszobaberendezés,
bádogos munkák és viz-
vezeték javítások azon-
nal eszközöltetnek.

Tulhalmozott

raktár csökkentésére az utolsó idényre beszerzett ujdonságokat legjobban és legolcsóbban beszerezhetik:

Női himalaya és angol felöltők,
női plüs felöltők,
legujabb angol bársony felöltők,
városi és utazó bundák,

leány japán felöltők,
gyermek köpenyegek,
női estélyi köpenyegek,
színházi felöltők,

kész kosztümök,
gyermek ruhák,
blouzok, pongyolák és
gyászruhákban,

4147

feltűnően leszállított olcsó árakon lesznek eladva.

Radó Gyula

uj divatáruháza Arad, Andrásy-tér. (Weitzer-u. sarok.) Telefon 238.

LEGOLCSÓBB ÉKSZER és ÓRA VÁSÁR

FARKAS-STREICHER CZÉGNÉL

ARAD, TÖKÖLY-TÉR 1.

EGY ARANY NYAKLANCZ
MÁRIA AMULETTEL EGYÜTT
10 GR. SÜLYBAN
21 KORONA

EGY DUPLAFEDELŰ
EZÜST NŐI-ÓRA 10
KORONA STB. STB.

SÜRGÖNY!!!

Smirglí gummi megőrkesztett 10, 20 és 70 filléres darabokban!

SÜRGÖNY!!!

Legszébb karácsonyi és ujévi ajándék egy jó zsebkés!

N Á D E R J.

kőműves

7000

ARAD, Minorita-palota.

Alapított 1860.

Olcsó árt kaphatók a le jobb minőségű zsebkések,
konyhakések, evőeszközök és kanalak, to-
vábbá hajvágógépek, ollók, borotvák és
berotva-készülékek. o o o

Tájékoztatás

Arad legnagyobb

karácsonyi tárlatáról.

FISCHER Nagyáruházában

Szabadság-tér 12. szám. (A vaskapu épületében.)

Kétségbevonhatatlan tény, hogy Fischer Simon Nagyáruházának karácsonyi tárlata az országban az első helyen áll. Nincs egy sem, mely csak távolról is megközelítené! Nagyság, fény, pompa és választék dolgában még a fővárosi tárlatok sem tesznek túl.

Fischer karácsonyi tárlatán a legexklusívabb körök is megtalálják magas igényeik kielégítését. Remek játékszerek vannak ott fölhalmozva, melyeket a műipar produkált és egy-egy ilyen darab nagy értéket képvisel. S bár így a nagyigényű közönségről gondoskodva lett, mégis nem lesz érdektelen ezzel szemben megtudni azt is, hogy mit tartalmaz, mit nyújt már a lépcszerű egy koronás osztály Fischer Simon Nagyáruházában. Sok bevezetés helyett álljon itt a következő rövid kivonat:

Egy koronás cikkek:

Karácsonyfa-csengő anyagok-
kal önműködő
Göngyölő kocsi
Behécos állat
Báránka valódi gyapjával
Tűzőtő kocsi
Csomagoló kocsi
Bágy nyúl
Sörös kocsi
Bomokos kocsi
Fényezett lá
Fűrés levél
Füldökád babával
Nagy csacsi
Mozdony
Ugró kutyácska
Villanyos vasút
Festék doboz
Képes kockajáték
Vonat
Nagy faépítő-szekrény
Laterna-magica
Ólomkatonák
Tekejáték
Katonai felszerelés
Gyermek hegődi
Buzó harmonika

Legnagyobb féntrombita
Gyermek dob
Nickel trombita
Gyermek zongora
Szíjmuksika nickelből
Celuloid-kürt domborművel
Karikalövő pisztoly
Baba ágy
Gyermek puska
Gyermek kard
Muszár csákó
Óthangú trombita
Ötözött babák
Gummi babák
Bádog játék csoport
Valódi francia baba
Törhetetlen katonák dobozban
Mosdó készlet
Teljes konyha berendezés
Tabló leánykának
Fräbel kézimunka-játék
Porcellán szervíz
Baba konyha
Baba butorok
Diszes tüzhely
Háta fiucska
Nagy számológép

Harang és kalapács
Sakkfigurák
Sakkjáték
Lottójáték
Lóverseny játék
Dominó játék kőből
Önműködő gőzös
Képes könyv
Seprő készlet
Uzsonna szelence
Lambfűrés készlet
Zenítő doboz
Finom gyermek csörgő
Öntöző kanca
Gőzhajó
Automobil
Nagy ágyak
Kerékpáros
Bőrosterok
Kávédaráló
Játék kut
Bárfai alakok
Mérleg
Baba diván
Vízben uszó állatok
Mángorló gép
Fa kredenc

Ékszer tartó csiszolt üveg-
ből
Levelező-lap album
Diszes tükrök
Elegáns tentatartók
Bárony emlékkönyv
Csont tolltartó
Kézimunkakosár
Faldiszek
Tűtartó gyümölcs formába
Fa és fémkeretek
Bőr kezi taska
Legfinomabb bőr erszények
Levélpapír dobozban
Email tálcák
Email gyufatartó szivarvé-
gővel
Nickel gyertyatartó gyufa-
tartóval
Majolika gyertyatartó bronz-
Színes és fehér kancsó
Üveg és nickel cukortartó
Porcukortartó nickel fogóval
Diszes vajtartó
Legyező
s ezer meg ezer itt kelle-
ből nem sorolható tárgyak.